

A photograph of a woman with dark hair pulled back, wearing a dark jacket, smiling warmly. In front of her, a young girl with curly brown hair, also wearing a dark jacket, is smiling and looking towards the camera. The background is a blurred indoor setting.

Mamma och jurist - den omöjliga ekvationen?

Tvångssterilisering
- Sveriges glömda arv

Sommarjobbsspecial

Profilen:
Riksåklagare Wersell

JURISBÄRAREN

Juridiska
Föreningen vid
Stockholms
Universitets
tidning

Nr 3 / 2005
Årgång 47



Information till dig som inte vill öka på studieskulden

White & Case grundades på Wall Street 1901. Sedan dess har vi byggt upp en verksamhet med för närvarande 38 kontor i 27 länder och med fler än 1 900 jurister. På Stockholmskontoret, som grundades 1983, är vi för närvarande drygt 40 jurister.

Några av Stockholmskontorets nyckelområden inom affärsjuridiken omfattar finansierings- och kapitalmarknadsrätt, företagsöverlåtelser, projektfinsiering, konkurrensrätt inklusive EU-rätt, telekom- och satelliträtt, entreprenadrätt samt kommersiella tvister och skiljeförfaranden.

Biträdande jurister

Vi rekryterar löpande under året. Sökande skall ha svensk jur. kand. eller motsvarande utländsk examen med mycket goda betyg samt mycket goda språkkunskaper främst i engelska. Utlandstjänstgöring utgör en del av vårt utvecklingsprogram för biträdande jurister.

Trainees

Vi har som målsättning att löpande ha 3-6 trainees anställda på kontoret. Trainees anställs för perioder om sex månader. Man ska ha en svensk jur. kand. eller motsvarande utländsk examen.

Sommarnotarier

White & Case Stockholmskontor anställer vanligtvis sex juridik-studerande som sommarnotarier, som vardera arbetar sex veckor på kontoret. Man bör ha avslutat sitt tredje år på jurist-linjen för att på ett bra sätt kunna tillgodogöra sig praktiken.

Kontakt

Frågor kring rekrytering besvaras av advokat Fredrik Lindblom.

WHITE & CASE

White & Case Advokat AB
Box 5573
Nybrogatan 3
114 85 Stockholm
Tel 08-506 32 300
Fax 08-611 21 22
www.whitecase.com

AVDELNING	SID
Chefredaktörens ord	3
Ordförandens ord	4
Kalendarium	4
Amanuensnytt	5
Gästskribent	6
Profilen	7
ELSA möter ALSA	8
Processen	9
Tvångssterilisering	10
Engelska för jurister	12
Den omöjliga ekvationen	16
Sommarjobbsspecial	18
BLAWGS	21
Introduktion till arbetsrätten	22
Farväl till Ängelholm	25
Avgångsklasser	26
Övrig information	26

FAST REDAKTION



Isabella Frost Szabo
Andreredaktör

isabellafrostszabo@hotmail.com



William Dahlheim
Art Director

william@dahlheim.com

Det har gått snart **tre år** sedan jag började försöka bli jurist och tiden har bara flugit förbi. Oavsett hur lång tid man tillbringat på Juridicum **känns det nog alltid som om man började igår.**



Jag minns min första dag och hur vilsen jag var. Hur jag blickade ut över de till synes oändliga gräsfälten och hur kartan över campus lika gärna kunde ha varit skriven i blindskrift.

Medan jag tyst svor över alla orienteringstimmar i gymnasiet då jag åt blåbär istället för att tyda kartor sökte jag frenetiskt med blicken efter vad som kunde vara mina gelikar, andra jurister. Resten är, som man brukar säga, historia. Ett härligt virrvarr av fniss i bibblan, lukten av nya böcker, förlamande skrivkramp, hetsiga diskussioner, nya vänner och läckande matlådor.

Min förhoppning och ambition som chefredaktör för Iusbäraren är att kunna återspegla denna blandning av allvar och nöje, framtidsplaner och studentliv som utgör din och min vardag som juridikstuderande. Detta vore dock omöjligt utan Iusbärarens duktiga skribenter och övriga medarbetare.

I detta nummer skriver bland andra Christina Kans beaktansvärt om tvångssterilisering och Kristina Simion tar sig an frågan om engelskaundervisningens vara eller icke vara på juristlinjen. Iusbäraren ger dig även en inblick i ett antal olika juridikrelaterade sommarjobb. Amanuenserna ger dig den där kom-ihåg listan inför terminsstarten som du alltid velat ha men aldrig orkat skriva, och David Munck tar ett rörande farväl av Ängelholm.

Förhoppningsvis hittar du någonting

som berör eller upprör. Om inte så kanske du borde fundera på att börja skriva för Iusbäraren själv.

Nahale Karimi
Chefredaktör

Vad ska du bli när du blir stor?



Jag minns min första dag på JIKen. Man fick ställa frågor angående utbildningen, lokaler, scheman, registrering, grupp tillhörighet och allt annat som kan verka oerhört förvirrande i början. Snart kom en följd av frågor som kretsade kring något jag aldrig hade hört talas om tidigare. Jag fick lära mig ett nytt begrepp: Ting.

Vad hade jag missat? Varför denna hysteri kring något som för mig tidigare var helt okänt? ”Sitta ting”, ”tingsnotarie”, ”tingsmeriterande”, ”tingstjänstgöring”, orden snurrade runt i huvudet medan fler frågor ställdes. Frågan ”Hur många poäng måste man ha för att få sitta ting?” ställdes åtminstone sju gånger med olika formuleringar och ekade från olika platser i den stora föreläsningssalen. I pausen fick jag tag i ett nyhetsblad från Juridicum där fenomenet ting förklarades. Jag förstod snart att det där med att få en notarieplats någonstans i landet efter avklarad examen framför allt var ett krav för att kunna bli domare, åklagare eller kronofogde, men naturligtvis också var en bra merit i andra sammanhang. Vad

jag däremot inte förstod var varför alla dessa nyantagna juriststudenter hetsade upp sig kring detta. Skulle allihop satsa på åklagar-, domar- eller kronofogdebanan? Jag bestämde mig snabbt för att aldrig bli en betygshetsande student. Sånt hade jag haft nog av på högstadiet och gymnasiet och faktum är att man inte åstadkommer bättre betyg om man stressar upp sig. Man kan ha höga ambitioner och mål, men det gäller att passa sig för hur högt man sätter ribban. Bränner du ut dig redan innan examen är det tämligen osäkert om du kommer palla att högpresentera i 35-40 år till, eller hur?

Snart kom nästa upptäckt. Dubbelexamen. Inte nog med att man skulle ha högsta betyg i alla kurser – med undantag för 25p som man kan räkna bort – dessutom skulle man gärna ha ytterligare en examen samt språk- eller andra relevanta kurser i CV:n. Ojoj. Jag trodde att den här utbildningen bara omfattade 180p! Nog för att arbetsmarknaden ser tuff ut, men det kan ju inte vara möjligt att samtliga arbetsplatser i framtiden kommer att kräva spetskompetens. Konkurrensen om tingsplatser hårdnar allteftersom antalet skärs ned och det blir mer och mer unikt och eftertraktat att ha suttit ting. Det är klart att man vill gardera sig om man har möjlighet. Glöm dock inte att det finns otroligt många andra vägar att gå! En kompis och kursare till mig sa en bra sak; So what om man inte får AB i precis alla

kurser och glider in på drömarbetsplatsen dagen efter examen, man får väl kämpa lite och arbeta sig upp mot sitt drömmål. Det ligger någonting i det. Det är ju även personen bakom betygen man borde se till. Självklart säger betygen en del om arbetsinsats och förståelse av ett ämne och är ett enkelt sätt att sälla bland människor, men var försiktig med att döma en person efter bokstäverna på ett betygspapper. Alla vet vi hur en dålig dag eller andra oförutsedda händelser kan påverka prestationen. Men lugn, en översyn av antagningskriterierna för notarieplatserna är igång och förhoppningsvis kommer alternativa bedömningsgrunder att finnas i framtiden. Sluta hetsa och försök må bra istället! Jag tror att samtliga arbetsgivare där ute skulle välja en frisk och välmående människa framför en utbränd.

Jaha, så vad ska du bli då? Själv har jag ingen aning. Inte än. Men jag är inte speciellt orolig för det eftersom det finns så många olika områden som intresserar. Dessutom har jag inte koll än på vad som finns att välja! Mitt tips: Besök JF:s arbetsmarknadsdagar 12-13 oktober för att få inspiration och tips och framför allt för att vidga vyerna!

Ta till vara på åren som juriststudent och oroa dig inte för mycket för framtiden.

Världen ligger öppen för DIG!

Johanna Fernlund
Ordförande 2005

KALENDARIUM

Torsdagspub varje torsdag kl 18.00-23.00

8/9 Fadderpub från 19.00 med tävlingar och presentation av JF, Linjerådet och EL&A.

24/9 Proppvolleyboll följt av Proppfest kl 19.00-03.00 för nya studenter på juristlinjen, eftersläpp för övriga studenter kl 22.00.

29/10 Recentiorsmiddag kl 19.00-03.00 och eftersläpp från kl 22.00.

12-13/10 Juristdagarna, arbetsmarknadsdagar med mässa och spännande gäster.

12/11 Dammiddag från kl 19.00. Ladies night, alla kvinnliga studenter är välkomna på middagen, manliga studenter är välkomna på eftersläpp från ca kl 22.00.

26/11 Juridiska Föreningens Årsbal på Piperska muren med efterföljande eftersits på Juristernas Hus till kl 05.00.

Biljetter för middagar och eftersläpp finns att köpa vid gröna bordet i C-huset 11-13 vardagar ca 2-3 veckor innan aktuellt evenemang.

Del 3: **terminsstart** - nya tag och **20** nya poäng

Efter sommaruppehållet är det nu dags att sätta sig med scheman, litteraturlistor, FastReg, och allt vad förberedelserna inför höstens studier vid Juristlinjen innebär.

Så här vid terminsstart vill vi därför från administrativt håll påminna om vilka rutiner som gäller vid Juridicum. I princip bör juridikstudenten vid terminsstart skriva upp följande punkter på sin to do - lista: **1. Registrering. 2. Gruppmälan. 3. Introduktion.**

1. Registrering

Registrering sker inför varje ny termin. Detta görs i studentexpeditionen enligt den information som i god tid inför varje termin ges på Juridicums hemsida. Man behöver inte, sedan ett antal terminer

tillbaka, ha betalt sin kåravgift innan man registrerar sig. Att terminsräkningen är betald och bevis härom kan uppvisas är dock ett krav vid tentamen.

Amanuenser och kurssekreterare genomför inte registreringar på grundkurserna. Vad gäller specialkurser är vanligtvis rutinen att respektive student registreras efter uppropet vid introduktionstillfället. Det förekommer dock andra rutiner, varför det som alltid är mycket viktigt att ta del av den information som gäller för respektive kurs. För att återgå till grundkurserna gäller att frågor om registreringen besvaras av studentexpeditionen och utbildningskansliet. Studenter som avviker från den ordinarie studieordningen ska alltid kontakta en studievägledare.

2. Gruppmälan

När registrering skett ska studenterna välja grupp i FastReg. Detta är det enda sättet att tilldelas plats i grupp. Vissa kategorier av studenter har inte rätt att välja grupp med samma förutsättningar

som förstagsregistrerade studenter på grund av vissa företrädesregler. Detta gäller studenter som varit registrerade på kursen tidigare. Här gäller olika regler för varje kurs och har man tidigare varit registrerad på en kurs man avser att läsa ska man kontrollera vad som gäller med respektive kursadministratör (kurssekreterare/amanuens).

3. Introduktion

I varje kurs hålls en introduktionsföreläsning eller ett introduktionsseminarium. Vid denna ges viktig information som deltagande studenter förväntas känna till. Ofta går man igenom kursens upplägg, litteraturlistan, information om eventuella obligatorier och liknande. Vid introduktionen uppmärksammas studenterna på de olikheter som förekommer kurserna emellan. Även om Juridicum strävar efter en enhetlig administrativ rutin skiljer sig kursupplägget åt från kurs till kurs. Detta påverkar i sin tur det administrativa upplägget i den grad att information anpassad efter respektive kurs är nödvändig. Alla studenter bör således närvara vid introduktionen. Efter implementeringen av FastReg, där studenten själv sköter val av grupp och tentamensanmälan, är det upp till respektive student att ta del av relevant information och anpassa t.ex. gruppval efter de egna behoven.

När dessa tre punkter är avklarade är terminen i full gång. Det gäller då att efter sommarens aktiviteter, oavsett denna inneburit regn och semester eller sol och sommarjobb, ladda om inför ännu en termin full av föreläsningar, seminarier, rättegångsspel, PM m.m. Innan man vet ordet av har det gått nio terminer, man har tagit ut sin juris kandidatexamen, och undrar bara två saker:

Hur kunde en 180-poängsutbildning gå så fort och vad är det egentligen för skillnad på en utbildningskanslist och en kursadministratör?

Lycka till under höstterminen 2005!

GERNANDT & DANIELSSON

ADVOKATBYRÅ



Gernandt & Danielsson är en av Sveriges ledande och mest snabbväxande affärsjuridiska advokatbyråer.

Firman rekryterar löpande biträdande

jurister, som är intresserade av affärsjuridik och näringsliv.

Vi är för närvarande ca 60 jurister.

Våra kärnområden är företagsförvärv, kapitalmarknadsjuridik, bank och finans, fastighetstransaktioner, konkurrensrätt och tvister.

Hamngatan 2, Box 5747, SE-114 87 Stockholm. Tel: +46 8 670 66 00 Fax: +46 8 662 61 01

www.gda.se

Johannes Wickbom
Kim Renaas

Vem bryr sig om kåren?

Kårvalet i våras gick som det brukar, några veckor med nedskräpning av campus, politisk smutskastning och rapporter om valfusk. Det hela avslutades också som väntat med ett mycket lågt valdeltagande som inte nådde högre än ca 10 procent. Studenterna är helt enkelt inte intresserade av kåren och varför är det så?

För mig som har varit engagerad inom kåren och jobbat heltid där under ett år är svaret tämligen uppenbart. Studenterna borde kanske vara intresserade, men givet hur kåren fungerar idag kan ingen egentligen vara överraskad av hur lågt intresset är. Det som skall vara studentkårens huvuduppgift, att utöva studiebevakning – alltså bevakning studenternas intressen, sköts på många sätt så oändligt mycket bättre av studenter som utan ersättning och utan uppmaning väljer att engagera sig i de många ämnesråd som finns spridda på universitetet. Inte nog med det, om kåren, som en del hävdar det, främst har en social funktion och skall utföra såväl

vänsterns (!) hjälp kan blockera många förslag från "mitten". Kåren borde inte handla om politik, för till vems hjälp kan det vara att den styrs enligt socialistisk modell eller av ett parti som förespråkar värdekonserverna idéer? Inte är det till studenternas hjälp i alla fall.

Här har vi som sagt pudelns kärna. Kårstyrelsen och kårfullmäktige befolkas till stora delar utav politiker (politiska funktionärer reds. anm.) som brinner med en kraftig låga, en låga och vilja att forma kåren utefter en idealbild med starka politiska förtecken. Många av dessa som brinner allra mest har dock inte läst fler än ett litet antal poäng på flera år, om de någonsin läst mer än 20 poäng, trots flera år i kårens "tjänst". Vet dessa människor vad studenterna, och nu menar jag fler än 30 stycken av Stockholms universitets studenter, är intresserade av och vad som de tycker att de bör kunna förvänta sig av kåren? Svaret är utan tvekan att det gör man inte, annars skulle studentkåren rimligtvis kunna spela en större roll i studenternas vardag än vad den gör idag.

Det finns mängder med slipade och duktiga studenter som engagerar sig i studentföreningar både av rent social

innebörd för dess ivrigaste påhejare. Det talas om att kåren skall vara en organisation för alla, men när det kommer till kritan, så kan dessa "alla" räknas på ena handens fingrar. Studentkåren har under många år nu använts som en klubb för inbördes beundran för de något fåtaliga, men dock högljudda grupper som sällar sig till den marxistiska ideologin. Härvid har många av de arrangemang som studentkåren regisserat också haft en sådan inriktning.

Det borde inte spela någon roll om man är socialist eller befinner sig något till höger om hunnen Atilla (nåja), men om allt kårens utåtriktade arbete befinner sig på endera kanten blir det problem. Om man nu från studentkårens sida vill engagera sig i studenterna och hjälpa dem, vad sägs om att bidra med något matnyttigt. Vad sägs om att hjälpa era, märk väl tvångsanslutna medlemmar, att bredda sitt kontaktnät inom sin inriktning, hjälpa dessa förmågor att komma i kontakt med sina framtida arbetsgivare och underlätta den svåra förvandlingen från ambitiös student till produktiv samhällsmedborgare? För det är, tvärtemot från vad ni kanske tror, många som har den ambitionen. Så gör er själva en tjänst och lyft blicken bortom er egen horisont, och försök skapa någonting som de nittio procent av studenterna som inte bryr sig om kåren skulle kunna acceptera och ha nytta av.

Nu bidrar kåren med mycket gott arbete i studenternas tjänst, framförallt inom mångfald och i rollen av att hjälpa studenter som har problem i sin studiesituation, med lärare, med sin ekonomiska situation eller vad som helst. Men idag så förtjänar inte kåren den respekt den så starkt eftersträvar. Idag grumlas själva idén med en studentkår av det politiska käbblet och av en rad tveksamma och starkt politiserade initiativ som kåren har bidragit med genom åren.

Tomas Ekström

f.d. Vice Ordförande Studieutskottet,
Stockholms Universitets Studentkår

"Det talas om att kåren skall vara en organisation för alla, men när det kommer till kritan, så kan dessa 'alla' räknas på ena handens fingrar."

som hjälpa till med de sociala aktiviteter som idag utförs av olika föreningar och grupper så ligger man hjälplöst efter.

Anledningarna till kårens problem kan sägas vara många, men den största anledningen till att kåren befinner sig i en sådan hopplös situation är det politiska system som handlingsförlamar vartenda försök till konstruktiva förslag som kan förbättra kårens arbete. Detta beror på att kårens politiska gren kan delas upp i tre block; det socialistiska, mittenblocket och det högerblock som egentligen inte är ett block, utan endast ett parti som p.g.a. mandatfördelningen och ibland med

karaktär och inom andra områden, som har skapat någonting på egen hand utan kårens hjälp och gjort det förbannat bra dessutom. För att nämna några: min egen favorit Utrikespolitiska föreningen, Gaystudenterna, för att inte tala JF och föreningen Ekonomerna. Det kanske vore någonting för studentkåren att titta på hur dessa människor gör, för att skapa sig en idé om vad som tilltalar studenterna.

Ett av de kåraktivitas favoritord är mångfald. Mångfald inom högskolan är något konkret och mycket viktigt att sträva efter, men det är också smärtsamt tydligt att detta begrepp inte rymmer en vidare

Riksåklagare Wersäll

Namn:

Fredrik Wersäll

Ålder:

54.

Familj:

Hustru och tre vuxna barn.

Studier:

Juriststudier i Uppsala.

Aktiv i studentförening:

Ett antal, mest nöje, men jag var också studentpolitiker under ett par år.

Vänner under studietiden:

Mest samma gamla skolkamrater från Sundsvall som jag fortfarande umgås med.

Under studietiden var jag den som...

Gjorde mycket annat än studera.

Vart gick pengarna under studietiden?

I början mest nöjen och blodpudding, senare familjen.

Var dålig på:

Strukturera tillvaron, allt skulle hinnas med.

Var bra på:

Trots allt läsa in de kurser som krävdes.

Lyckligaste stund under studietiden:

Mitt första barns födelse.

Motto under studietiden:

Pengar är världsliga ting.

Nyttigaste kurs:

Processrätt.

Kurs jag ville slippa:

Ingen särskild.

Betyg:

Bättre än väntat.

Om jag skulle ha pluggat något annat hade det varit:

Medicin, vilket jag tänkte, men kom inte in.

Tid att få jobb då jag kom ut i arbetslivet:

Tingsmeriteringen i Härnösand kom snabbt.

Gjorde bort mig på jobbet när:

När jag på mitt första ting som protokollförare berättade om en dom som ännu inte var offentlig för ortens tidning. De förstod att jag var orutinerad och publicerade den inte. De omfattas fortfarande av min tacksamhet.

Drömyrke under studietiden:

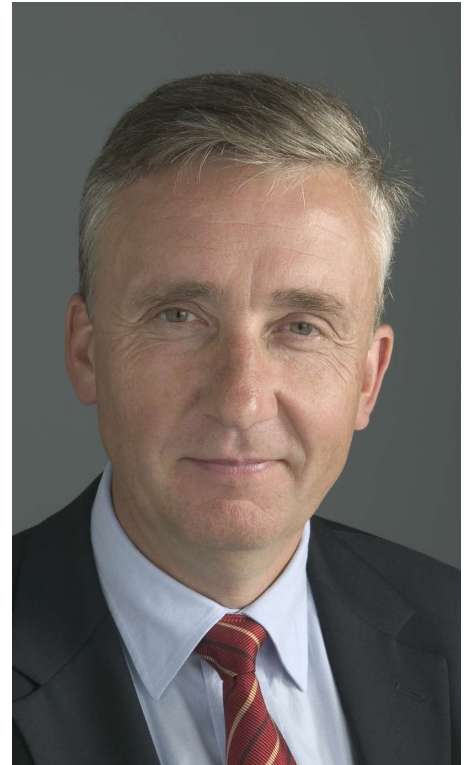
Domare.

Jag har jobbat som:

Domare i tingsrätt, hovrätt och Högsta domstolen, lagstiftare i Justitiedepartementet och åklagare hos Riksåklagaren.

Jag jobbar som riksåklagare och tycker såhär om det:

Ett fantastiskt stimulerande men ibland också krävande arbete. Åklagarorganisationen är otroligt kompetent och framåt. Det finns en drivkraft och en yrkes stolthet som imponerar. Arbetet kombinerar dessutom kriminalpolitik, juridik och organisatoriska frågor på ett sätt som gör att det aldrig blir enahanda.



ELSA Stockholm mötte ALSA Beijing



ELSA har en lång tradition av att anordna bilaterala utbyten. Syftet med dessa är att ELSA-medlemmar ska få en möjlighet att åka till ett annat medlemsland och se hur det är att vara student där.

Förra våren anordnade ELSA Stockholm ett utbyte med Belgien men de tjejer som var ansvariga för ett utbyte i år såg längre!

Redan under oktober började man undersöka möjligheterna att ta kontakt med ett av länderna i ELSAs systerorganisation ALSA, Asian Law Students Association.

ALSA Beijing var de som svarade först och man kom överens om att temat för utbytet skulle vara "föreningsrätt och mänskliga rättigheter" och snart började planerandet av ett utbyte. Brev skickades och fondmedel söktes och i slutet av våren stod det klart att resan skulle bli av tack vare bidrag från Folke Bernadottes minnesfond samt Gustav V:s 90-årsfond.

En av de spännande sakerna med ett utbyte är att man aldrig vet vad man kan vänta sig. Det definitiva schemat hade kommit inom mindre än ett dygn innan avresan. Så vi var ett glatt men lite spänt gäng om tio personer från ELSA Stockholm som träffades på Arlanda den 17 juni. Resan till Kina gick bra och på Beijings flygplats så stod en grupp glada ALSA medlemmar och mötte oss.

När man gör utbyten inom Europa är det vanliga att man bor hemma hos studenterna i deras familjer, men de kinesiska studenterna bodde så pass trångt

(4 st på 12 kvadratmeter) att det fick bli ett budgethotell för oss i närheten av campus. Vi träffade sedan våra kinesiska värdar varje morgon för att spendera dagen tillsammans.

Vi var i Kina i närmare två veckor och det var ett par intensiva veckor! Kineserna hade gjort ett ambitiöst program för oss som innehöll det mesta som man kan tänkas vilja ha på en sådan här resa. Studiebesök, kultur, föreläsningar, diskussioner och shopping.

Vi började vistelsen med att få en rundtur på campus och äta middag på en av de bättre studentrestaurangerna på campus. Dagen därpå åkte vi tåg till Shanghai där vi var i ett par dagar. Det var oerhört spännande att få besöka den stad som betraktas som det ekonomiska



centret i Kina (Beijing är det politiska) och här liksom i Beijing var det fullt med byggarbetsplatser som vittnade om den förvandling som de båda städerna ännu genomgår. Gammalt rivs för att ge plats åt nytt. Kanske inte alltid till det bättre...

I de finare affärskvarteren fann vi den svenska advokatbyrån Vinges kontor som var vänliga nog att låta oss komma på besök. Det var intressant att höra hur det var att verka som utländsk byrå i ett land med ett system så annorlunda än vårt.

Väl tillbaka i Beijing var det dags för studiebesökets öppningsceremoni där de ansvariga för utbytet i ALSA hälsade

oss officiellt välkomna. En professor höll ett tal och jag gav en presentation av ELSA. Senare på dagen gjorde vi ett studiebesök på en av de större kinesiska advokatbyråerna och fick lyssna på när en av byråns kvinnliga toppadvokater svarade på frågor om sitt yrkesliv.

Under vistelsen i Beijing hade vi föreläsningar, presentationer och diskussioner och dessa fokuserade på olika ämnen under teman föreningsverksamhet och mänskliga rättigheter (yttrandefrihet, feminism och straffrätt). Det var dessa diskussioner som enligt mig och många andra var den största behållningen av resan. Det är en sak att läsa om ett lands juridiska system och hur olika saker fungerar men att faktiskt få diskutera det med inhemska studenter är något helt annat. De kinesiska studenterna var förvånansvärt öppna i diskussionerna och det var väldigt intressant att diskutera hur man praktiserar juridik i ett land där man inte har någon faktisk rättssäkerhet. Samtidigt så gav diskussionerna oss perspektiv på vårt eget system och som vi kan konstatera att varken är felfritt eller byggt i oförstörbar sten.

Det var en mycket givande resa inte minst för att våra kinesiska värdar visade sig vara så väldigt trevliga, välkomnade och måna om vårt

välbefinnande. Jag tror aldrig att jag har känt mig så väl omhändertagen på en resa. Förhoppningsvis ska utbytet få den fortsättning som det är tänkt med att de kinesiska studenterna kommer hit så vi kan få möjlighet att återgälda den gästfrihet de visade oss.

Stort tack till Aylin Farid och Negin Tagavi som tog initiativet till resan och för allt arbete ni lagt ner. Tack också till alla andra i gruppen som alla bidragit till en oförlömlig resa!

Vilhelmina Ranevad
Ordförande för ELSA Stockholm

Din överlevnadsguide till processrätten



Mer utdragen än en förlossning och dubbelt så smärtsam! Iusbäraren presenterar din överlevnadsguide till processrätten.

Vid en första anblick kan Processrättskursen på 13 veckor som Du kära medstudent konfronterats med termin fem likt ett glasberg te sig omöjlig att ta sig runt eller över. Om du har hört att C2:an ska vara "muren" kan du lita på att Processen blir ditt Everest. Misströsta dock icke! Undertecknad är en av dem som klarat sig förbi och igenom. Ta vara på mina enkla råd och du kanske kommer finna dig själv på "andra sidan" processen tillsammans med mig och några få utvalda en vacker dag.

I Inledningsskedet av föreläsningsserien kommer en av föreläsarna att upplysa dig om att juridiken är ditt heltidsjobb, den som vill prestera ett överbetyg i processrätten skall således studera därefter. Problemet är att han ljuger. Heltidsjobb räcker inte. Juridiken skall vara ditt liv. Vill du ens drömma om ett överbetyg - dvs. AB, allting annat är en direktbiljett till a-kassan - i denna kurs ska du sova, äta och andas processrätt i tretton veckor (om du inte varit förutseende nog att läsa in dig över sommaren som föregår

kursen).

- Med en äldre lagbok får du ta med dig fler lagtextssupplement till tentamen utan att tentavakterna ger dig misstänksamma blickar. När jag skriver "lagtextsupplement" ska du läsa "blanka-oviktiga-anteckningsutrymmen". Byt till dig en ovetande kursares äldre lagbok snabbt innan nyheten sprider sig!

- När professorerna omnämner Ekelöfs livsverk och din huvudsakliga kurslitteratur (sex r ö d v i t r a n d i g a härliga stycken bok om processrätt) som "abstrakta" ska du redan från början vara medveten om att "abstrakt" är ett synnerligen diplomatiskt uttryck för "obsoleta, oläsliga eländen".

- För att göra livet så lätt för studenterna som bara möjligt har det omfattande föreläsningmaterialet praktiskt nog delats upp på olika ställen. Nästan som en skattjakt, fast utan en karta till hjälp och med oh-bilder istället för guld. Om du inte är den lekfulla typen kan vi tipsa om att delar av materialet återfinns i ett häfte som går under benämningen "Föreläsningmaterial". Betrakta för all del inte detta häfte som uttömmande. Vissa delar av materialet hittar du nämligen på Juridicum's hemsida och resten av föreläsningarna måste du faktiskt gå på.

- Processrätten förutsätter att du lagt

samtliga civilrättskurser samt straffrätten bakom dig. Ta icke lätt på detta! Rätt som det är slungas du tillbaka till C2:an på gruppundervisningen och de elever som låtit lagboksflikarna från andra kurser sitta kvar sparar tid på tentamen (Skuldebrevslagen och Brottsbalken är två keepers). Du förväntas ha lärt från grunden, inte för stunden.

- Rättsfallssamlingen får inte medtagas till tentamen. Rättsfallssamlingen får inte medtagas till tentamen! Om du inte har förmågan att memorera ca 400 sidor rättsfall i huvudet kan det vara av vikt att

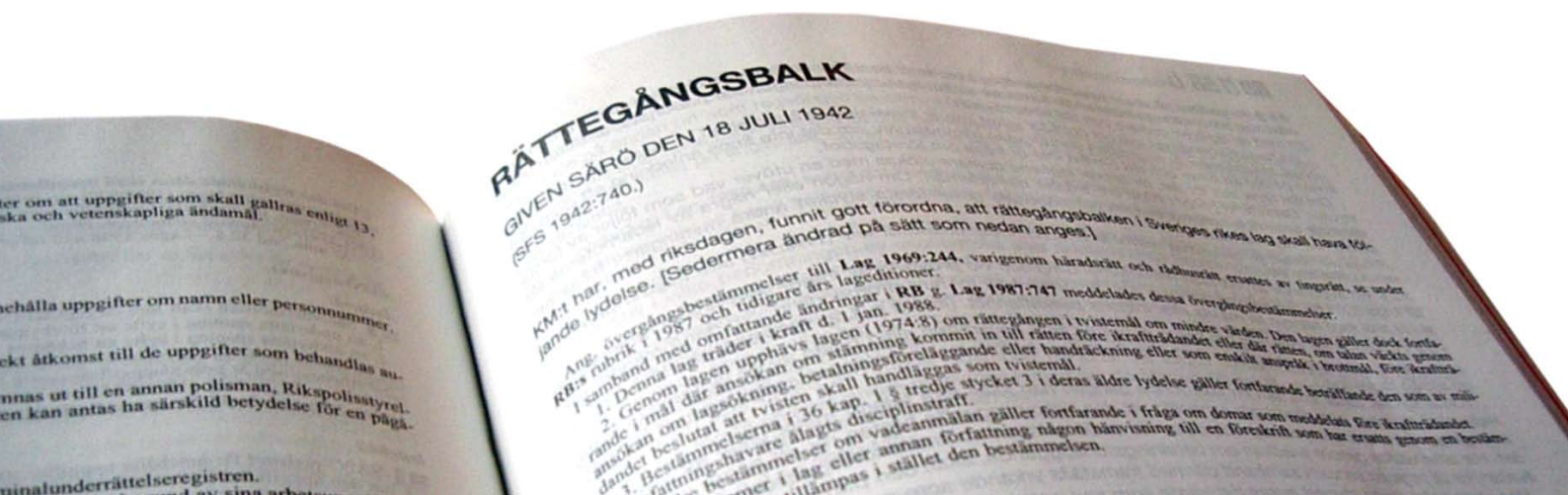
"Om du har hört att C2:an ska vara 'muren' kan du lita på att Processen blir ditt Everest."

börja med inskrivningen av dessa i god tid (Ungefär efter JIK:en kan vara lagom). Här kommer lagtextsupplementen till nytta.

- Processrättstentamen är all about tidspress. Du har fyra timmar och begränsat med skrivutrymme på dig. Så börja redan idag med att klocka dig själv vid frukostbordet, i duschen och med tandborsten. Om du sedan halverar samtliga tider utan att få en stroke så är du redo för tentamen.

Lycka till!

Nahale Karimi



Har du varit ute i helgen? - Jag föreslår sterilisering.



Plötsligt sätter jag chipset i halsen och colan far i golvet. På sidan 213 i boken jag läser står det; "i enlighet med denna tankegång (den rasbiologiska)

införde Sverige 1935 en lagstiftning om tvångssteriliseringar för att förhindra mindervärdig avkomma och för en sanering av den svenska folkstammen."

Jaha, så ligger man en torsdagskväll i soffan och läser boken om Lasermannen, ni vet han, den minst sagt galna killen som i början på 90-talet härjade runt, beväpnad med ett lasergevär och sköt på invandrare. Boken kan jag för övrigt varmt rekommendera för er som inte läst den. Den belyser det samhällsklimat och de politiska strömningarna, som föder människor som John Ausonius, alias lasermannen.

Anmäld av kyrkoherde

"I praktiken drabbade tvångssteriliseringarna framför allt kvinnor som inte undertryckte sin sexualitet i den grad som samhället krävde". "Bland räckte det att unga kvinnor var ute och roade sig under helgkvällar för att bli anmälda för "uteliv" av en kyrkoherde eller folkskollärare, vilket kunde resultera i att en läkare förklarade kvinnan som "sinnesslö" och föreskrev sterilisering". Huga, den här lagen hade jag inte hört talas om tidigare, trots drygt två års intensiva (?) juridikstudier. Jag bestämde mig för att syna lagen i sömmarna.

Sann nazistanda

Lagen kom att införas under en tid i Sverige då det var omåttligt populärt med rasbiologiskt tänkande i sann nazistanda. Året var 1935 och lagen kom inte att avskaffas formellt förrän år 1975 då den inte längre utnyttjades. Det har uppskattats att med undantag av Nazityskland är det inget

annat land än Sverige som tvångssteriliserat en så stor andel av befolkningen. Sammanfattningsvis rörde det sig i Sverige om steriliseringar på omkring 63 000 människor varav ca 93 % var kvinnor vilket är anmärkningsvärt då ingreppet är mer riskabelt hos kvinnor än hos män. Värt att observera är att tvångssteriliseringarna i Sverige inte kulminerade förrän år 1948, flera år efter andra världskrigets slut.

"Icke önskvärda medlemmar"

Sven Ove Hansson har publicerat en artikel (nr1/1992) i tidsskriften "Folkvett" som refererar boken "Önskad i folkhemmet" (Gidlunds) av Gunnar Broberg och Mattias Tydén i vilken författarna redogjort för lagen och dess verkningar. I artikeln står följande att läsa. Sterilisering kunde ske om hon "kommer att genom arvsanlag på avkomlingar överföra sinnessjukdom eller sinnesslöhet" (arvsbiologisk indikation). Den kunde också ske om hon på grund av sinnessjukdom eller sinnesslöhet var "för framtiden ur stånd att handhava vårdnaden om sina barn" (social indikation). Dessutom tilläts sterilisering på medicinsk indikation, d.v.s. om en graviditet kunde vara farlig för en kvinna. I den politiska debatten tyckte dock många på både höger och vänsterkanten att lagen var otillräcklig. Detta ledde till att riksdagen år 1941 beslöt att skärpa lagen. Justitieminister KG Westman (Bondeförbundet) uttalade sig om att syftet med lagen var "att sanera den svenska folkstammen, att befria den ifrån fortplantning av arvsanlag som leda till att i framtida generationer det förekommer individer, som icke äro önskvärda medlemmar av ett sunt och friskt folk".

"Ragggarbrud"

Den nya lagen tillät tvångssteriliseringar för att förhindra arv av svårartad fysisk sjukdom. Man utvidgade även lagen avseende socialindikationen. Tvångssterilisering tilläts av en person som "på grund av sinnessjukdom, sinnesslöhet eller annan rubbning av själsverksamheten eller ock på grund av asocialt levnadssätt" var "för framtiden uppenbart olämplig att handhava vårdnaden om barn". Författarna Broberg och Tydén citerar ett läkarintyg från år 1940 som visar hur värderingar om

livsstil och levnadsmönster starkt färgade bedömningarna om vem som borde hindras från moderskap; "Ansökningen tillstyrkes på följande grunder. Hon tillhör en familj som samhället måste omhändertaga, hon är själv intellektuellt undermålig, kan ej vårda hem och barn samt har visat sig sexuellt vidlyftig". I ännu ett läkarintyg från 1960 anförs som skäl till tvångssterilisering att patienten är en "raggarbrud" och "tydligt har ideliga sexuella förbindelser av slumpartad natur" och "kan aldrig tänkas bli i det psykiska skick att hon kan handha vårdnaden om ett barn".

Skenbar frivillighet

Flertalet av de steriliserade skrev själva under ansökan om att steriliseras. Författarna Broberg och Tydén avslöjar dock att denna frivillighet i mångt och mycket var ytterst skenbar. Det var nämligen så att en förutsättning för att bli utskriven från en anstalt där man vårdades ofta var att ansöka om sterilisering. Det var också ofta omöjligt för kvinnor ur de socialt missgynnade samhällsklasserna att få igenom en abort utan att gå med på sterilisering.

Våldtagen och steriliserad

Författarna har i sina arkivstudier funnit exempel på vilka tragiska följder steriliseringsåtgärderna kunde få: "NN var bara femton år då hennes far 1944 insände en steriliseringsansökan som hon också själv undertecknat. Enligt handlingarna var hennes uppväxt normal med genomgången folkskola. Vid fjorton års ålder hade hon under en fest blivit våldtagen av en okänd pojke och därefter uppträtt förvirrat. Efter en kortvarig sjukhusvistelse 1943 utskrevs hon som återställd. Ett år senare intogs flickan på nytt varvid hon genomgick insulin- och elchockbehandling. Enligt ansökan var hon då åter virrig och lätt upprymd, røjde dessutom en del oligofrena symptom (symtom på sinnesslöhet)." Steriliseringsansökan insändes i samband med att 15-åringen utskrevs som symptomfri från psykosen tre månader senare. Sjukhusläkaren angav såväl eugenisk som social indikation, trots att några ärftliga faktorer för sinnessjukdom eller sinnesslöhet inte kunde konstateras, och psykosen uppenbart utlösts av en våldtäkt.

"Namnteckning styrkt av tvenne vittnen"

Ett par år senare vänder sig flickan till Medicinalstyrelsen för att ta reda på bakgrunden till operationen. Hon menade att hennes liv till stor del spolierats genom ingreppet: "Det är för mig ofattbart att Kungliga Medicinalstyrelsen som är till för att vaka över medborgares säkerhet kunde bevilja en sådan operation på en 15-årig flicka, som därtill var oskuld, och efter endast 3 månaders sjukdom... Då jag är fullt frisk och självförsörjande anser jag det bästa vore att få bli opererad igen, så att jag i fortsättningen kan känna mig som en människa..." Medicinalstyrelsen hänvisade i sitt svar till att flickan själv lämnat samtycke- "Eder namnteckning är styrkt av tvenne vittnen" – samt att man bedömt arvsrisken för hennes barn som "avsevärd".

175 000 i skadestånd

Historikern Maija Runcis har forskat om steriliseringarna och hennes forskning väckte stor uppmärksamhet sensommaren 1997. Debatten tog fart efter några artiklar av kulturskribenten Maciej Zaremba. Kraven på gottgörelse från de drabbade växte snabbt. 1999 beslöt riksdagen att offren

för tvångssteriliseringarna skulle beviljas ersättning med 175 000 kronor vardera. När ansökningstiden gick ut vid årsskiftet hade 2100 skadeståndskrav kommit in. "Jag tror att man nått långt ifrån alla som drabbats. "För många är ingreppet så skambelagt att de aldrig skulle komma på tanken att söka skadestånd" säger Maija Runcis till Dagens Nyheter i en artikel publicerad 20 april, 2003. I samma artikel står det att det räcker att ingreppet utförts efter vissa påtryckningar från omgivningen för att det skall klassas som tvång. "Det svåra har varit att avgöra när en person kan anses ha samtyckt efter otillbörlig påverkan", säger Anita Werner, ordförande i steriliseringsnämnden.

Epilepsi - ärftlig sinnessjukdom

Svenska Dagbladet publicerade den 6 juli 2003 en artikel om Barbro Lysén som tvångssteriliserades 21 år gammal. Anledningen var att hon var epileptiker. Hon berättar att hon växte upp på Kungsholmen i Stockholm. När hon var 21 år gammal och nyförälskad upptäckte hon att hon var gravid. Men eftersom hon några år tidigare hade fått diagnosen epilepsi så var det allt annat än ett glädjebesked. På 40-talet räknades epilepsi som en ärftlig sinnessjukdom. Genom hot och övertalning fick läkarna Barbro att skriva

på papperen för abort och den efterföljande steriliseringen. När ingreppen skedde var hon gravid i femte månaden och helt knäckt. Under många år bar hon sorgen i tysthet. När regeringen beslutade att inrätta en instans för skadeståndsansökningar kändes bördan lite lättare. Något år efter att hon skickat in sin ansökan fick hon skadeståndet.

- Jag kan inte säga att jag känner mig upprättad av att ha fått de här pengarna. Jag känner fortfarande att Sverige har gjort fel mot mig, säger hon.

Välfärdsstaten Sverige

Detta är alltså sanningen om välfärdsstaten Sverige som under 40 år, mellan 1935 och 1975, med lagens stöd ägnat sig åt systematisk tvångssterilisering. Med tanke på vårt levnadssätt idag så kan man ju fråga sig hur många av dagens unga kvinnor som skulle ha blivit föremål för denna till synes vedervärdiga tvångsbehandling. Jag för min del är övertygad om att både jag och större delen av min umgängeskrets (om vi levte då) numera skulle ha utgjorts av en tämligen olycklig samling tvångssteriliserade kvinnor.

Christina Kans

ADVOKATFIRMAN

CEDERQUIST



Svensk och internationell affärsjuridik
med särskild inriktning på corporate finance,
immaterialrätt & IT-rätt samt skiljemanna- & processrätt

Box 1670 111 96 Stockholm Besöksadress: Nybrokajen 15
Telefon: 08-522 065 00 Telefax: 08-522 067 00

www.cederquist.se

Ska **jurister** behöva prata andra språk än svenska?



I och med dagens internationalisering växer behovet av jurister som kan arbeta fackmässigt med juridiska frågor på andra språk än svenska, framförallt på engelska.

Hos ett stort antal arbetsgivare, allt från myndigheter till globala företag, efterfrågas en allt högre språkkompetens hos jurister.

På den svenska juristutbildningen är de engelska inslagen få. I stort sett all kurslitteratur är på svenska och någon direkt träning i juridisk engelska förekommer inte. För de som är särskilt språkintresserade finns Språk-juridik programmet som en möjlighet att välja men det är inget alternativ för den som vill arbeta som jurist.

Samtidigt som eleverna på många andra institutioner kämpar sig igenom tung engelsk litteratur verkar flera av studenterna på juristlinjen sakna träningen. Många bekymrar sig redan över hur det ska gå för dem som nyexaminerade jurister på deras framtida arbetsplatser. Kommer de klara sig, så som jurister överlag verkar klara av det mesta, eller kommer de känna sig alldeles bortkomna i sina första möten med utländska avtal och förbindelser? Hur ser det egentligen ut på olika arbetsplatser? Behöver vi mer träning i juridisk engelska och vad ska vi i så fall göra åt det?

Per Arnstedt är advokat på Arnstedt Holmberg Wiberg. Han berättar att på deras byrå används engelska i varierande utsträckning.

- Vissa använder engelska och andra

inte, säger han.

Enligt Per Arnstedt är det dock väldigt bra att ha fackkunskaper i juridisk engelska eftersom det ofta förutsätts i vissa avtal, där facktermerna kan vara många. Även inom mindre självklara områden som inom familjerätten förekommer det.

Per Arnstedt önskar att hans egen utbildning hade innefattat mer träning i juridisk engelska. En kortare kurs där man lär sig användbara begrepp hade varit bra. På hans byrå har de duktiga sekreterare som kan hjälpa till med utländska termer men det hade underlättat om han själv kunnat dem lite bättre. Han tycker sig dock märka en skillnad i generationerna.

- De praktikanter som kommer till oss idag är ofta väldigt duktiga på engelska och känner väl till många facktermer vilket jag tror har att göra med att deras betyg för övrigt är utmärkta, berättar han stolt.

En extra kurs i engelska verkar som ett bra alternativ men finns det inte oändligt många kurser som man skulle behöva innefatta i juris kandidatexamen för att göra den mer fulländad? Faktum är att det

”Faktum är att det krävs en lång process för att kunna integrera annan litteratur än den svenska. Det kommer att ta tid och det måste antagligen smygas in tills det blir något så självklart som hos många andra institutioner.”

inte riktigt finns något utrymme för några fler kurser även om en frivillig kvälls- eller sommarkurs som även ger akademiska poäng antagligen skulle locka många. Frågan är då om en enstaka kurs gör så stor skillnad?

Institutionen har i alla fall inga planer på att införa någon engelskkurs inom den närmaste framtiden. Däremot så startade några elever på eget initiativ ”Legal English-projektet”. Projektet gav för visso

inga akademiska poäng men blev ändå oerhört populärt och många blev utan plats. Projektet utgjordes av ett antal föreläsningar på engelska inom olika juridiska områden. Enligt flera av de som läst kursen var det första föreläsningstillfället utmärkt då man gick igenom olika termer och skrivtips på engelska. De resterande föreläsningarna tyckte några var svårare att ta till sig då det mest var allmänna föreläsningar fast på engelska. Boken man fick med sig från kursen är dock väldigt bra och mycket användbar säger de jag pratat med.

Det idealiska vore förmodligen att ha mer kurslitteratur på engelska. Fast här verkar det ändå som om elevernas strävan efter höga betyg och viljan att lära sig användbara saker går emot varandra. De lärare som försökt ta med enstaka texter på engelska får ofta högljudda protester av de stressade studenterna. Faktum är att det krävs en lång process för att kunna integrera annan litteratur än den svenska. Det kommer att ta tid och det måste antagligen smygas in tills det blir något så självklart som hos många andra institutioner.

Ett annat problem är att juridik fortfarande är ett relativt nationellt ämne i jämförelse med många andra. Om vi ska ha mer litteratur på engelska måste därför de svenska jurister som skriver böcker antingen börja skriva på engelska eller låta översätta sina verk till engelska vilket kan bli lite krångligt.

En som delar mina funderingar och tror att en del kurslitteratur på engelska vore fördelaktigt är Peter Seipel, professor i rättsinformatik.

Enligt honom är det absolut nödvändigt att dagens jurister kan god engelska, även inom svensk juridik och för alla grupper av jurister eftersom man som jurist umgås mycket i multinationella sammanhang.

- Vissa måste självklart bli väldigt duktiga medan andra klarar sig med mer

grundläggande kunskaper, menar han.

Han anser dock inte att det finns något utrymme för någon extra kurs och om en sådan fanns så måste den vara frivillig. Däremot så tror han att en integrering av enstaka engelska texter vore bra.

- Man behöver använda mer engelsk litteratur i kursmaterialet, som hos de flesta av de samhällsvetenskapliga institutionerna där kurslitteraturen snarare förväntas vara på engelska.

Att införa någon enstaka kurs i juridisk engelska är antagligen att överskatta vår förmåga att ta till oss kunskap eftersom många fort glömmer utan repetition. Däremot så är det ett alternativ som förmodligen är både mer lockande och mindre krävande för studenterna än det än så länge främmande alternativet att läsa

kurslitteratur på engelska.

Hur är det då för de som vill jobba med mer "traditionell" juridik som domare eller åklagare till exempel? Ska de verkligen behöva anstränga sig särskilt med engelska böcker eller extra kurser för att de som vill jobba i mer internationella sammanhang ska få det lättare för sig?

Staffan Lind är hovrättsråd i Svea Hovrätt och tror att det vore bra med mer träning i juridisk engelska på grund av den ökade internationaliseringen. Även då domstolsspråket är svenska och man inte använder någon engelska på hans arbetsplats så kan det ändå vara användbart när man till exempel hämtar ledning från utländska avgöranden.

Han tror en extra kurs vore bra för dem som är intresserade.

Utifrån de yrkesverksammas skildringar verkar det absolut som om mer engelska vore på sin plats för att lugna de mest karriärsugna studenterna. Jag får dock andra besked från en nybliven praktikant på en av de större affärsjuridiska byråerna i Stockholm.

Han berättar att han snabbt kom till den platsen märkte av hans engelskaper hade legat latent, vilket det antagligen gör hos många.

- Trots att man inte är medveten om det så fastnar många engelska termer

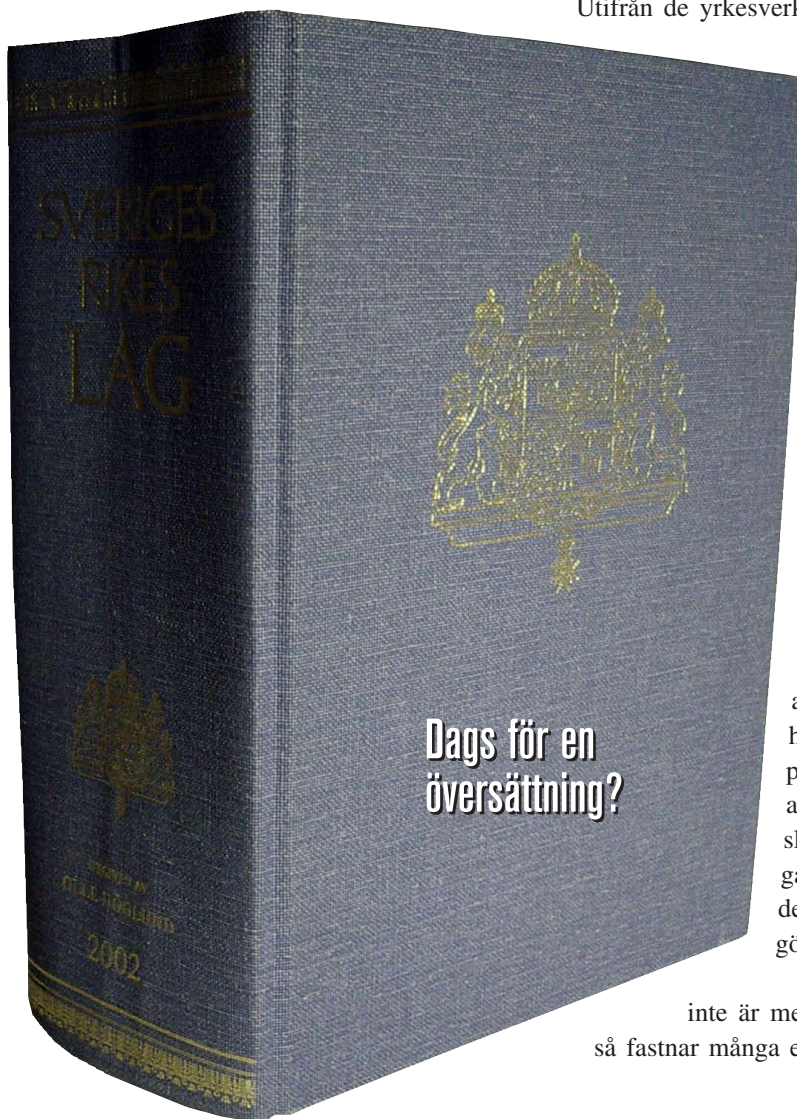
under åren. Jag tror inte alls att det blir svårt för en jurist som läser engelsk litteratur för övrigt att klara av det nya arbetspråket och får man problem så finns det alltid bra ordböcker till hands, därför tror jag inte att någon mer träning i juridisk engelska behövs på juristlinjen, berättar han.

Många på arbetsplatsen hade dock studerat utomlands och där lärt sig mycket. Samtidigt som alla nya jurister inom företaget går igenom utbildningar på engelska.

Till slut så förklarar han att om man till exempel får ett dokument att sammanfatta så har man redan de termer och formuleringar man behöver i dokumentet och sen när man har lite press på sig så går det bättre än man tror.

Slutligen, mer juridisk engelska eller inte? Man kan alltid studera på egen hand om man är särskilt bekymrad, vilket det dock inte verkar som om man behöver vara. Vi kan eventuellt hoppas på att det skrivs och tas in mer kurslitteratur på engelska i framtiden utan att vi studenter blir alltför stressade. Ett extra kompendium i miniformat med lite användbara termer skulle antagligen inte skada. Att ändra undervisningen och litteraturutbudet blir troligen en uppgift för de blivande jurister som väljer att stanna på institutionen, frågan är vem som orkar. Förhoppningsvis så inser institutionen att en smygstart med en valbar kurs vore ett bra alternativ för dem som är intresserade för att sedan i framtiden förhoppningsvis kunna integrera mer engelsk litteratur.

Kristina Simion



Vad tycker studenterna?



Alexander Garbu

Skulle vilja ha mer undervisning i juridisk engelska eftersom han vill jobba internationellt och tror att det kommer att behövas.

- En extra kurs vore bra, gärna en sommarkurs. Det finns ej plats för någon obligatorisk engelska. Ett annat alternativ är att göra om hela utbildningen och införa färre obligatoriska kurser och fler valbara.



Nima Andacheh

Skulle vilja ha mer engelska på juristlinjen eftersom det är viktigt att jurister lär sig facktermer på engelska. Han kommer att använda sig av många språk i sitt framtida yrkesliv som forskare eller konsult.

- Engelska är ett världsspråk och vi behöver mer aktiv kontakt med språket, mer effektiv användning. Därför måste man låta engelskan integreras i varje kurs.



Sara Forslund

Skulle vilja ha mer undervisning i juridisk engelska eftersom hon tror att hon kommer att använda mycket engelska i sitt framtida arbetsliv, dels i kontakter med utlandet och även för att kunna skapa bra kontakt med de nyinflyttade till Sverige som inte talar svenska.

- I och med dagens internationalisering och det ökade samarbetet inom EU tror jag det är viktigt att vara bra på engelska, framförallt som jurist.

- Det vore bra att lära sig hur man läser engelska rättsfall samt ordkunskap och lite muntlig övning. Även mer komparativ rättsundervisning vore intressant.

ARBETET BAKOM SKRANKET

Ja, då var ännu en omgång av SJM avklarad och vandringspokalen befinner sig i Lund. Vi pågar och töser har ju inte vunnit på ett antal år, så för vår del innebar vinsten en stor glädje.

Vi hoppas att det tillfälliga (lycko-) ruset under banketten inte upplevdes som en skymf mot våra bröder och systrar i Stockholm. Nästa vår är pokalen fri att erövrats igen.

Justitierådet Håstad hade onekligen velat göra årets riksfråga till en fråga där tolkningen av omständigheterna hade lika stor betydelse som det juridiska finliret. Vi deltagare tvingades att fundera en hel del

över vilka omständigheter som skulle ges relevans och inte. Innan vi från Lund kom på en rimlig lösning hade vi gått igenom en mängd rättsfrågor som i slutändan visat sig sakna relevans. Den slutliga frågan - detentionsrättens vara eller icke vara på upphovsrätter - visade sig ge upphov till en rad intressanta spörsmål. Inte minst hur köparens detentionsrätt, i förhållande till tredje mans obehöriga utnyttjande, ges en sämre ställning jämfört med en äkta äganderätt. Frågan innehöll som sagt en hel del fallgropar.

Kanske är det också justitierådet Håstads avsikt med SJM – att tvinga studenterna att se juridikens systematik för att kunna isolera rättsfrågorna. Om så är fallet kan jag inte säga annat än att han lyckats denna gång. Det var en angenäm uppgift att förvärva nya kunskaper och

samtidigt tvingas att se saker från ett annat perspektiv än vad som ÄR gällande rätt. Tävlingsens största förtjänst är nog möjligheten att se rättsfrågorna utifrån klientens perspektiv. Detta perspektiv lämnas sällan utrymme i utbildningen.

Avslutningsvis vill jag å de båda lagen i Lunds vägnar framföra ett stort tack till arrangörer och övriga deltagare detta år. Låt årets storslam till Lund bli ett incitament till än bättre prestationer nästa år.

Björn Olof Bräutigam
Snart jur. kand.

Lokal juridik, globala affärer.

Linklaters

Linklaters lämnar juridiska råd till några av världens ledande företag, finansiella institutioner och organisationer i deras mest komplexa transaktioner och affärer. Med kontor i alla stora affärs- och finanscentra levererar vi en unik service till klienter över hela världen.

Linklaters Advokatbyrå AB
Regeringsgatan 67, Box 7833, 103 98 Stockholm
Tel 08-665 66 00, fax 08-667 68 83
www.linklaters.com

Kvinna, mamma, jurist

Att studera på en ansträngande utbildning med en ambition att nå högsta betyg är för de flesta ett heltidsjobb som heter duga.

Att läsa in utbildningen på tre år och fortfarande hålla samma goda kvalitet är en icke så lite beundransvärd bedrift. Läggs dessutom till ett barn som du har ensam vårdnad om och du har vispat ihop receptet på den vardag som är Miriam Malmgrens.

Miriamson Lucas är sex år gammal. Han har tidigare gått på dagis men till hösten börjar han skolan. Skolgången är något som han kommer att ha gemensamt med sin mor, som är 29 år gammal, ensamstående förälder och studerande vid Juristlinjen på Stockholms universitet.

Miriam som blev förälder vid 23 års ålder började studera för två år sedan. Redan när hon påbörjade sin utbildning var hon ensamstående. Att utbilda sig har alltid varit en självklarhet, något som hon delvis tackar sina akademikerföräldrar för.

- Jag har alltid velat läsa juridik. Nu var det ett bra tillfälle, Lucas hade blivit tillräckligt stor för att jag skulle få läsa hemma. Att dela vårdnaden på grund av mina studier har aldrig varit aktuellt. Studierna ska ju inte gå ut över Lucas, då trappar jag hellre ned på studietakten.

Tidigare jobbade Miriam som kontorschef med långa arbetsveckor, men med möjlighet att ta med Lucas till arbetet. Nu studerar hon juridik i dubbel takt för att avsluta linjen på tre år. Detta beror mestadels på grund av den ekonomiska aspekten, men även för sonens skull. Alla som tjänat mer än en viss summa innan de börjat studera

får ta ett extralån från CSN som tillåter dem att låna drygt 1000 kronor mer per månad än övriga studenter. Någon extra förmån är dock inte kopplad till föräldraskapet.

- Studierna tar mindre tid än vad jobbet gjorde. Dessutom kan man alltid slå på en video åt Lucas när det är dags att tentaplugga. Ekonomiskt sett går jag dock back varje månad. Jag har ingen som bidrar med pengar, så jag har ingen aning om hur det går runt.

Miriam prioriterar sin tid med Lucas framför extrajobb under terminerna. Även under somrarna jobbar hon så lite som möjligt, men läser latin för att få pengar från CSN även under sommarmånaderna.

Miriamson studieteknik präglas av tidsbrist och flexibilitet. Hon läser dock aldrig det mesta två gånger och prioriterar bort "oviktig" litteratur, men går på all undervisning och försöker göra alla uppgifter som ger extrapoäng till tentamen. Eftersom sonen är borta varannan helg samlar hon på sig arbete till dessa dagar. Hon läser även på kvällarna då sonen har gått och lagt sig samt under dagtid då han är i skolan. Detta till trots så har hon med sina två BA:n och resten AB högre betyg än genomsnittsstudenten.

- Jag förstår att den här studietakten aldrig skulle gå att hålla om jag hade behövt plugga åtta timmar om dagen för att klara mina tentor, men samtidigt är jag inte beredd att kompromissa med resulta-

beta så fort som möjligt och vet att hon kommer att satsa hårt på sin karriär till en början. Hon inser att det är en nackdel att vara ensamstående förälder på arbetsmarknaden. Tanken på att starta eget tillsammans med vänner har slagit henne, även om hon själv beskriver det som "gallet" med tanke på vilket slit det innebär. Att få bestämma över sin egen tid är dock en drivande faktor.

- Jag tror att det kan vara lite provocerande med en ung duktigt tjej. Om man dessutom är ensamstående mamma och mörkhyad så tror jag att man provocerar vissa människor med sin blotta uppsyn. Jag har hört negativa kommentarer om att det skulle vara ansvarslöst av mig att studera samtidigt som jag har barn sedan jag började studera juridik, men jag känner mig inte träffad. Den typiska reaktionen är trots allt positiv. Jag har fått väldigt mycket stöd från både medstudenter och lärare.

- Däremot kan jag känna att klimatet på juristlinjen är sådant att det förutsätter att ingen har barn. Har man barn antas det att man i vart fall inte är ensamstående. Det borde till exempel vara självklart att få byta grupper och PM-tider utan bråk om man har en legitim ursäkt som att hämta barn på dagis eller fritids. Andra exempel på detta är bland annat tentor som läggs på helger eller sena kvällar utan möjlighet till undantag. Min senaste tretimmars-tenta fick jag skriva på en timme eftersom den

höll på till 19.00 och jag inte hade fått tag på någon som kunde sitta barnvakt.

Alla studenter kan väl periodvis känna att det sociala

livet blir lidande när studierna är tunga. Miriam känner dock inte att hon har försakat något av sitt sociala umgänge sedan hon började studera.

- Lucas är van vid att vara med överallt. Jag har alltid mycket folk omkring mig, vi brukar anordna pluggkvällar hemma hos mig. Självklart går jag inte ut lika

"Hade nivån inte gått att bibehålla hade jag inte pluggat dubbelt. Jag vill läsa in det här ordentligt och har ingen lust att göra det halvdant."

tet. Hade nivån inte gått att bibehålla hade jag inte pluggat dubbelt. Jag vill läsa in det här ordentligt och har ingen lust att göra det halvdant.

Trots att Miriam tar examen redan nästa sommar har hon ännu inte bestämt sig för vilket område hon vill arbeta inom. Hon är däremot fast besluten att börja ar-

mycket under terminerna, men jag känner mig inte asocial.

De flesta barn i Sverige, ca 70 procent, bor fortfarande med bägge sina ursprungliga föräldrar. Men ju äldre barnen blir, desto vanligare är det att de har varit med om en separation mellan föräldrarna. Andelen barn med ensamstående förälder har ökat under 1990-talet. Till statistiken tillkommer det även separationer mellan föräldrar som är sambo (fakta från "Sveriges makalösa föräldrar").

Faktum är att en relativt stor del barn idag lever med en förälder. Den familjerättsliga lagstiftningen har i viss mån anpassats till detta även om svårdefinierade termer som "barnets bästa" fortfarande får verka avgörande i många separationer. Själva samhället i sig verkar dock fortfarande utgå ifrån en norm som utgörs av två föräldrar med varsitt nio-till-fem jobb. En ensamstående förälder förutsätts fortfarande inte vilja påbörja studier eller göra karriär. Systemet verkar även utgå från att det alltid går att vända sig till den andra föräldern, eller övrig släkt för finansiellt stöd och barnpassning. Detta är tråkigt, eftersom samhället kan gå miste om stora resurser i form av bland annat ung arbetskraft. Människor som på grund tidsbrist och pengar inte har möjlighet att vidareutbilda sig och arbeta med något de brinner för och skulle vara fenomenalt bra på.

Nahale Karimi

Miriam Malmberg

Fotograf: Sandra Manston Shorter



Juridikrelaterat sommarjobb, **ja tack!** (Men var finns jobben och vad innebär dem?)

Vi vet alla hur det är under våren när sommaren sakta men säkert närmar sig och man räknar dagarna som är kvar till sista tentan och det stundande sommarlovet.

Ur de flesta aspekter är det jättetrevligt. Sommaren innebär sol och värme, isglass på stranden, långa sovmornar och - framför allt - frihet från böckerna och universitetets mörka korridorer. Men mitt i allt detta finns det något som alltid ligger i bakhuvudet och maler – sommarjobb. Man vet att man måste skaffa ett, såvida man inte vill leva på blodpudding och vatten hela sommaren. Vad man vet ännu bättre är att ett jobb på snabbköpet i det lokala centrumet inte är något att skryta med på CV:t. Alltså – varje vår sliter vi vårt hår för att få in en tå på en arbetsplats (inte helt sällan en byrå) som man mer än gärna stoltserar med högst upp på CV:t.

Tyvärr är nog dock de flesta lite för inskränkta i sin syn på var de juridikrelaterade jobben finns, och vad jobben man söker egentligen innebär. Så för att underlätta lite till nästa sommars jobbsökande (ja det kommer faktiskt att bli sommar igen) har vi låtit fyra personer berätta om sina sommarjobb. Förhoppningsvis får du svar på några funderingar och även lite idéer att spinna vidare på till nästa gång du plockar fram pappret och pennan för att skicka iväg en ansökan. Det handlar trots allt till stor del om att vidga sina vyer! Du kommer att märka att om du bara funderar lite så ser du att det finns hur många arbetsplatser som helst som kan vara givande att arbeta på för en blivande jurist.



- Homan Hamzeh
- Termin 9
- Mannheimer Swartling Advokatbyrå, processgruppen
- Anställd som sommar-notarie

"Like business and living life in the fast lane? Try this out!"

Tanken med Mannheimers sommarnotarieprogram är att man under sex veckor ska pröva på hur det är att arbeta som affärsjurist. Det enda kravet är att man har läst sex terminer.

Som notarie i processgruppen fick jag göra rättsutredningar, skriva stämningsansökningar och i övrigt bistå juristerna i det dagliga arbetet. Det bästa med notariatjänsten var att man fick varierande och utmanande arbetsuppgifter. Det skall nämnas att arbetsuppgifterna varierar beroende på vilken avdelning man arbetar på. Sommarnotarierna i exempelvis M&A- gruppen (som vi andra dödliga kallar för företagsförvärv) gör sällan rättsutredningar och är i stället med på avtalsförhandlingar, medan skatt- och processnotarierna arbetar mer med hard-corejuridik.

Vad som är ännu viktigare att nämna är att notariatjänstgöringen innebär inte bara jobb utan också mycket sociala aktiviteter. Det är ju trots allt sommarlov! I notarieprogrammet ingår aktiviteter som folkrace, sumobrottning, karaoke och trampbåtsrace. Som Undisputed Champion i sumobrottning uppskattar man dessa aktiviteter och det är också ett utmärkt tillfälle att lära känna sina kolleger.

Vad gäller kalla fakta kan nämnas att månadslönen är på 16 000 kr och att arbetstiderna är mellan 9-17.30. Avslutningsvis bör man som kille vara beredd på att sommarnotariatjänster innebär betydligt mer rakning och skjortstrykning än när man pluggar.



- Helena Bergenheim
- Termin 6
- Academic Work
- Anställd som konsult

Denna sommar har jag arbetat som konsult för Academic Work på två olika företag: NSAB (Nordic Satellite AB) och Hamilton Advokatbyrå.

Efter att bara ha läst femte terminen och därmed inte vara behörig för en sommarnotariatjänst, hade jag gett upp hoppet om att få ett juridikrelaterat sommarjobb. Jag fasade för ännu en lång och tråkigt sommar på NK. Men jag hade tur, vet inte hur många gånger har jag skickat in mitt CV till olika bemanningsföretag utan något resultat. Inte så konstigt eftersom de ofta får 300-400 ansökningar per uppdrag enbart från juridikstudenter. Men denna sommar fick jag napp, dubbelt upp! Det är två mycket olika arbetsplatser och mina arbetsuppgifter skilde sig mycket åt.

NSAB säljer tjänster via sina satelliter. De har kunder från världens alla håll och min uppgift var att gå igenom företagets alla avtal (ca 300 st), sammanställa och översätta dem. Detta kommer sedan att göras till en databas. Jag fick även assistera bolagsjuristen med juridiska frågor samt närvara vid tecknade av avtal och förhandlingar med utländska kunder.

På Hamilton Advokatbyrå var jag sommarvikarierande sekreterare åt advokaterna med sedvanliga sekreteraruppgifter som att skriva från diktafon, skicka in inlagor till tingsrätter och andra myndigheter samt kopiera och redigera texter. Hamilton Advokatbyrå är stora inom obeståndsrätten och jag fick i mitt arbete redigera många texter på detta område såsom konkursansökningar och förvaltarberättelser m.m. samt insända halvårsredovisningar och liknade dokument. Jag fick bläddra lite i lagboken för att hitta de paragrafer som behandlade vilken typ av dokument som skulle insändas och till vilken myndighet. Viktigt formalia, något som advokaterna ofta inte sätter sig in i utan helt överlåter

på sekreterarna. Lite läskigt, man vill ju inte skicka fel dokument till fel person!

Det var ungefär samma tempo på båda arbetsplatserna, även om det på Hamilton just dessa veckor var lugnare än vanligt då många var på semester. Man märker dock att det att jobba som bolagsjurist innebär mer frihet. Min handledare på NSAB jobbade på byrå innan hon skaffade barn och kände att hon behövde dra ner på tempot och få mer tid med familjen. Hennes arbete är fortfarande hektiskt men det går i perioder.

Tjejerna på byråer verkar ha det tuffare med barnledighet för att inte tala om mammappenningen. Generellt kan man väl säga att livet på en byrå inte riktigt överrensstämmer med det klassiska familjelivet. Jag fick ett hett tips av en tjej på byrån; om du är tjej och vill jobba på byrå så hitta en kille som inte är jurist och kan tänka sig att ställa upp som hemmapappa.

Men misstro mig inte - jag hade jättekul på båda jobben. De har varit supergulliga och verkligen låtit mig få roliga uppgifter. Förutom sedvanliga sekretäraryuppgifter fick jag dela arbetsuppgifter med sommarnotarien och göra rättsutredningar! Det var även roligt att sitta med vid NSABs kundförhandlingar som representant för bolagets juridiska avdelning. Framförallt har det varit lärorikt att få prova på praktisk juridik. Det gav mig en bild av hur min framtid kan komma att se ut.



- **Alexander Camitz**
- **Termin 6**
- **Österåkers kriminalvårdsanstalt**
- **Anställd som kriminalvårdare**

Sommaruppehållet 2005 närmar sig snart sitt slut. Det har varit skönt att lyfta huvudet från böckerna och återupptäcka att det finns ytterligare saker som förtjänar uppmärksamhet än dammig kurslitteratur. Men det är inte bara en promenad

i sandaler. Vårens hårt intjänade studiemedel är redan bortsmälta när solen värmer som mest. Ett sommarjobb är oftast en nödvändighet för att finansiera nya badshorts och kokosdoftande sololja. I år beslutade jag mig för att återfylla börsen i sällskap med mördare, tjuvar, pedofiler och våldtäktsmän – som kriminalvårdare.

En dröm sedan barnsben? Nja, men sedan straffrätten och tv-serien Oz har jag varit nyfiken på hur livet ser ut bakom lås och bom. I juni påbörjade jag min introduktion på Österåkers - jag och 39 andra semestervikarier. En del av dessa studerade juridik, andra läste på polishögskolan. De flesta studerade dock till socionomer eller hade någon form av vårdinriktad erfarenhet eller utbildning. Inom anstaltens drygt sju meter höga murar befinner sig nämligen 200 dömda brottslingar och c:a 80 häktade. Ingen av de intagna trivs särskilt väl med att vara berövade friheten, vare sig killen som tog din mobiltelefon och i samband med detta passade på att sparka dig på näsan några gånger - eller han som tröttnade på dagjobbet, läste en bok om trädgårdsodling och gjorde om lägenheten och balkonglådan till en högst produktiv cannabisodling. Ibland riktas frustrationen över att vara instängd mot personalen. En kriminalvårdare bör därför främst vara utrustad med sociala kunskaper och erfarenheter. Mina juridikkunskaper kanske inte var direkt applicerbara men eftersom jag dagligen rörde mig i en liten värld med stort utrymme i lagboken kändes det hemmavant.

Större delen av sommaren tillbringade jag på häktet där arbetsuppgifterna främst bestod i att vara tillgänglig om någon av de häktade önskade något. Oftast var det fråga om enkla uppdrag som att släppa ut någon till toaletten eller att besvara frågor om när man tidigast kunde inhandla cigaretter.

Jag har stillat min nyfikenhet på samhällets skuggsida. Det varit besvärande att på nära håll se den ångest som är förknädd med att sitta inspärdd 23 timmar om dygnet och invänta en dom. Självmonds-

försök är inte ovanliga men oftast misslyckade. För mig står det klart att myten om att tillvaron bakom lås och bom skulle vara en hotellvistelse är just en myt. Samtidigt har jag fått tillfälle att bekräfta en annan myt: personer misstänkta för grova brott kan vara rätt trevliga ibland.



- **Isabella Frost Szabo**
- **Termin 6**
- **Kronofogdemyndigheten, betalningsföreläggandeenheten**
- **Anställd som handläggare**

Som handläggare på BF-enheten lär du dig hur den summariska processen går till i praktiken. Arbetet består i att handlägga ärenden och registrera vad som händer i varje mål från det att en ansökan om betalningsföreläggande och/eller handräckning inkommer till det att utslag meddelas alternativt målet överlämnas till TR. Du måste till exempel se till att bestridanden inkommer i rätt tid, kontrollera att eventuella företrädare för de olika parterna är behöriga, överlämna mål till domstol, registrera när delgivning skett, återkalla mål, registrera delbetalningar med mera. Du sitter kort sagt mer eller mindre hukad framför datorn hela dagen

Stämningen på myndigheten är avslappnad och trevlig. Inget krav på piffig och stel klädsel här inte, och du slipper höra konstant skryt från kostymissar som försöker överträffa varandras coolhet. Du jobbar 8.00 – 16.30, med en garanterad övertid på 0 timmar (värt MYCKET när man sitter inspärdd hela dagen och kikar ut mot den gassande solen). Åldern på de anställda varierar från allt mellan 21 till 64, och det finns alla sorters människor. Många är jurister, dock inte handläggarna. Gemensamt för de flesta är dock att de tycker om att ta lååånga fikapausar, vilket ju alltid är trevligt. Lönen som så snällt dimper ned i plånboken den 25:e varje månad är på 16 000 kr i månaden.

För dig som har läst processrätten (och

således bara har ett vagt minne av att summarisk process var något som det stod ca 30 sidor om i den grönvita boken kallad "Specialprocess") kan det vara glädjande att få se att åtminstone EN del (om än en mycket liten del) av allt det där oerhört teoretiska och abstrakta som man läste i 13 veckor faktiskt existerar på riktigt, och att det inte alls är komplicerat, bara man får se det i praktiken. För dig som inte har läst processrätten utan bara har börjat nedräkningen – misströsta ej! Du klarar jobbet utmärkt – även om du inte skulle ha läst ett ord om summarisk process tidigare. Jag började under termin fyra, då som extraanställd, och jag fick ju komma tillbaka! Dessutom var jag senare under kursens gång glad över att jag förstod mig på åtminstone 30 sidor av de på tok för många.

Som avslutning, och bara för att slå hål på en myt (erkänn – du hade den inställningen när du började läsa artikeln), handläggarna på Kronofogdemyndigheten sitter INTE och skrattar rått åt att de förstör människors liv varje dag när de meddelar utslag och vet att det för vissa gäldenärer innebär att en förrättningsman snart står och stampar utanför deras dörr, ivrig att ta allt de äger och har. De är bara vanliga snälla människor som knegar på för att tjäna sitt levebröd.

Sammanfattningsvis - ett avslappnat och lärorikt sommarjobb!

Homan Hamze
Helena Bergenheim
Alexander Camitz
Isabella Frost Szabo

Marknadsdagarna?



Just när de flesta av oss har lärt oss uttrycket blogg och förstått vad det är så kommer nästa uttryck, blawgen. En blogg som handlar om juridik! Ordet är förstås en lek med de engelska orden law och blog.

Detta fenomen har vuxit sig starkt i USA och en del har tagit efter detta även här i Sverige. En utveckling jag själv, som både juridikstudent och bloggare, välkomnar. Ordet blawg gör sig inte riktigt på svenska, så jag väljer att använda begreppet juridikblogg istället. Kanske borde min fantasi vara bättre och att jag skulle kunna ge det ett liknande namn som på engelska, men alla försök hittills har mest låtit rätt larviga.

Fördelarna med juridikbloggar, som jag ser det, är att en skribent snabbt kan få många läsare och att dessa bloggar kan förklara juridiska frågor för allmänheten som inte alltid redovisas i vanlig media på ett tillfredsställande sätt. Det är en chans till fördjupning i enskilda frågor. Dessutom möjliggör kommentarsystemet att skribenten snabbt kan få kritik på det skrivna.

Den stora nackdelen är naturligtvis trovärdigheten i det som skrivs, det finns inga garantier att skribenten förstår det han eller hon har skrivit om eller om det finns en politisk agenda bakom det som skrivs. Om dessa fördelar och nackdelar skulle jag kunna skriva mycket, men här nöjer jag mig istället med att lite kort presentera juridikbloggen som fenomen.

Den första att starta en juridikblogg i Sverige var Johanna Björkman, som startade bloggen DNA-LAW. Björkman har tidigare publicerat en del andra juridiska skrifter och har fördjupat sig inom juridiken kring DNA och bevisning. Jag gjorde en intervju med Björkman om hennes blogg och hennes syn på det så kallade bloggandet.

Varför har du valt att skriva just en blogg?

I samband med att jag själv började känna att jag behärskade den teoretiska aspekten av bevisvärdering av DNA och andra forensiska bevis upptäckte jag bloggen som ett medel att dels få kontakt med andra personer och yrkesgrupper som kunde relatera till mina texter och föredrag, dels få en överblick över mina egna funderingar och researchresultat.

Jag kände vidare ett behov av att sammanställa ett sorts bibliotek över ämnet, samt att därigenom själv hålla mig uppdaterad med det senaste på området. Jag fick hjälp av en vän att starta bloggen och det var det absolut bästa jag har gjort under de senaste åren.

Idag använder jag min blogg framförallt för att hålla mig och mina besökare uppdaterade kring den tekniska bevisningen samt för att själv kommentera viktigare händelser och nyheter. Att få synpunkter på mina inlägg har inneburit många spännande upptäckter och vidareutvecklingar av tankegångar.

Hur kom du på idén att starta just en blogg?

Jag måste erkänna att bloggupplägget för min del bottnade i ett behov att hålla mig uppdaterad kring ämnet DNA-bevis och andra forensiska bevismedel, framförallt ur ett internationellt perspektiv. Tvåvägskommunikationen fick jag liksom på köpet.

Under det senaste året har jag framförallt blivit inspirerad av Johan Norbergs och Christer Sturmarks bloggar. Båda har lyckats kombinera layout och innehåll och därigenom skapat intressanta mötesplatser på Internet. Avsaknaden av andra juridiska bloggar har dock varit påtaglig, vilket jag har tyckt varit både tråkigt och konstigt.

Ser du din blogg som ett komplement till vad du annars skriver?

Absolut! Bloggen är mitt elektroniska bibliotek, min inspiration och min fritid. Genom den tvåvägskommunikation som bloggen möjliggör får jag idéer och uppslag till nya artiklar och texter.

I samband med att jag skrev min bok om DNA-bevis var bloggen ett ypperligt instrument för att direkt få feedback på funderingar, vilket i många fall lett till att avsnitt i boken redigerats om eller byggts ut.

Vilka tror du läser din blogg?

Baserat på de kommentarer och den e-post jag får kan jag endast konstatera att jag antagligen attraherar ungefär samma grupp individer till vilken jag själv tillhör - de som gärna sitter klistrade framför C.S.I. och Crime Night på Discovery Channel. Med andra ord är det allt från jurister till poliser, kriminaltekniker, journalister och studenter.

Även Linklaters advokatbyrå har startat en juridikblogg, efter en viss tids väntande har de också publicerat sitt första inlägg, som handlar om en fotbollsturnering de deltagit i. Själva skriver de att de startat bloggen för att många har en felaktig syn på vad en affärsjurist sysslar med i sitt yrke och att om förväntningarna på arbetet inte överensstämmer med verkligheten blir det onödigt svårt att göra ett bra jobb och få en bra start på karriären. De vill således förklara för läsarna vad arbetet egentligen innebär, men jag undrar om fotbollsturneringar verkligen är så vanligt förekommande i affärsjuristens arbete.

I USA kan man läsa juridikbloggar om de mest olika sorters områden, bloggar om hur man förbereder sina juridikstudier, bloggar av domare eller bloggar om juridik kring diskriminering. I Sverige har många politiker och andra opinionsbildare börjat blogga, jag är övertygad om att debattklimatet skulle må bra av att även jurister eller andra med särskild kunskap inom sitt område gav dem lite konkurrens. Tyvärr är inte juridikbloggandet så vanligt ännu, men intresset för sådana finns definitivt.

Adresser:

DNA-LAW, <http://www.dna-law.com>

Linklaters blogg, <http://www.linklatersblogg.com>

Andreas Hamrén

I lusbärarens följetong, där vi belyser olika rättsområden inom juridiken, har det nu blivit **arbetsrättens** tur



Arbetsrätten har givit den svenska rättsordningen sin särprägel genom den speciella lagstiftningen, kollektivavtalsinstitutet samt arbetsdomstolen.

Det sker en ständig utveckling på rättsområdet som genererar nya frågeställningar. Frågeställningar av varierande slag, som har blivit allt vanligare i den dagliga verksamheten, inte bara för företag och myndigheter utan även för enskilda anställda. Personalen utgör ofta företagets viktigaste resurs varför arbetsrättsliga frågor blivit ekonomiskt betydelsefulla.

Enkelt uttryckt består arbetsrätten av en maktbalans mellan arbetstagarna, representerade genom fackliga organisationer, och arbetsgivarna, som har sina arbetsgivarorganisationer. De fackliga organisationerna uppkom som en reaktion mot det godtycke och den regellöshet som näringsfriheten medförde. Genom att enas har arbetstagarna kunnat sätta makt bakom sina krav, och med strejken som maktmedel kämpat för att åstadkomma rättvisa anställningsvillkor och få till stånd kollektivavtal. Kollektivavtalet har två huvudsakliga funktioner. Det reglerar arbetarnas anställningsvillkor, och har även till syfte att skapa arbetsfred under den tid som kollektivavtalet gäller.

Jag har undersökt arbetsrätten som framtida yrke och har till min hjälp haft tre yrkesverksamma arbetsrättsjurister;

Ronnie Eklund, professor i civilrätt, särskilt arbetsrätt och prefekt vid juridiska institutionen vid Stockholms universitet, Andreas Holmqvist, biträdande jurist vid Gernandt & Danielsson samt Advokat Stefan Flemström, från Advance Advokatbyrå. Alla tre undervisar dessutom i arbetsrätt vid Stockholms Universitet.

Arbetsuppgifter för en jurist inom detta område är självfallet mycket varierande beroende på var man arbetar. Man får brottas med arbetstvister, antingen som förbundsjurist och kämpa för att arbetstagarna skall komma på en jämställd nivå med arbetsgivarna. Man kan även som advokat företräda företag när de ingår avtal och förhandlingar med kollektivavtalslutande organisationer.

Ronnie Eklund berättar att i och med arbetslagsstiftningen på 70-talet skapades arbetsplatser för jurister och man byggde särskilda enheter, både inom enskilda företag och ute på förbunden. Som jurist på förbunden leder man processer i arbetstvister eller försäkringstvister för medlemmars räkning. I dag finns även ett stort antal advokater som leder arbetsrättsliga processer på de stora advokatbyråerna, något som inte fanns tidigare. Arbetsrättsliga tvister är inte lika konjunktur känsliga som andra rättsområden, varför fler byråer har valt att skapa enheter inom detta område.

Arbetsrätten är en tydlig del

”Vi minns de gula och röda kort som Claes Nordlöf viftade med och vi har något vagt minne av en **bastubadare, men därutöver känns kunskaperna i arbetsrätt **kanske inte särskilt färska** när man är utexaminerad.”**

av affärsjuridiken, vilket gör att arbetsuppgifterna ofta varierar till följd av hur marknaden rör sig berättar Anders Holmqvist. När IT-bubblan växte hanterades olika typer av arbetsrättsliga frågor i samband med företagsöverlåtelse, börsintroduktioner och andra slags

transaktioner. När bubblan senare sprack kom arbetsuppgifterna istället att bestå av hantering av övertalighet och omorganisation. Väljer man som jurist att söka sig till en advokatbyrå är det vanligast att man har stora företag som klienter. Arbetsuppgifterna kan också bestå av renodlade arbetsrättsliga ärenden i samband med driftsinskränkning samt att representera företag i arbetsrättsliga processer och skiljeförfaranden. Även rådgivning avseende skydd av företagshemligheter och skydd mot otillbörlig konkurrens hör till vanliga arbetsuppgifter.

Den svenska arbetslagstiftningen kan från ett internationellt perspektiv verka komplicerad och detaljstyrd, vilket för en advokat kräver goda kunskaper och behärskande av gällande rätt på området. Det händer mycket inom arbetsrätten. En mängd lagar har tillkommit och i takt med inträdet i EU sker hela tiden förändringar, en utveckling som bara fortsätter. Just nu är diskrimineringslagstiftningen aktuell. Det är roligt med förändringar och det har inneburit att arbetsrätten hamnat i fokus även inom affärsjuridiken, då den behandlar frågor som är knutna till stora ekonomiska värden, säger Stefan Flemström.

Redan under första terminen i vår juristutbildning introduceras vi för Arbetsrätten. Vi minns de gula och röda kort som Claes Nordlöf viftade med och vi

har något vagt minne av en bastubadare, men därutöver känns kunskaperna i arbetsrätt kanske inte särskilt färska när man är utexaminerad. Detta är dock inget

att oroa sig för, enligt Ronnie Eklund så har våra blivande arbetsgivare förståelse för detta. Det kan ju annars kännas minst sagt skrämmande att ge sig ut på arbetsmarkanden och visa världen våra kunskaper. Men vad vi egentligen lärt oss är att på ett effektivt sätt lösa juridiska

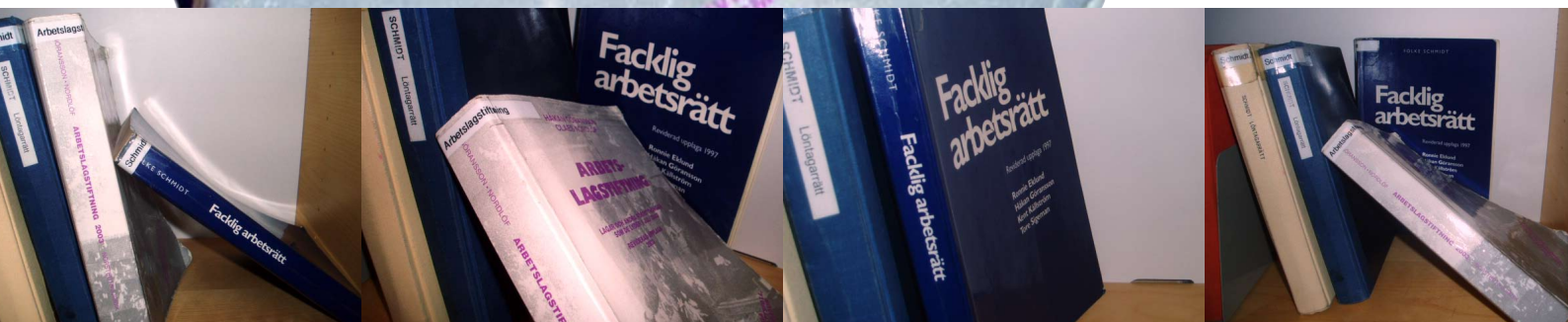
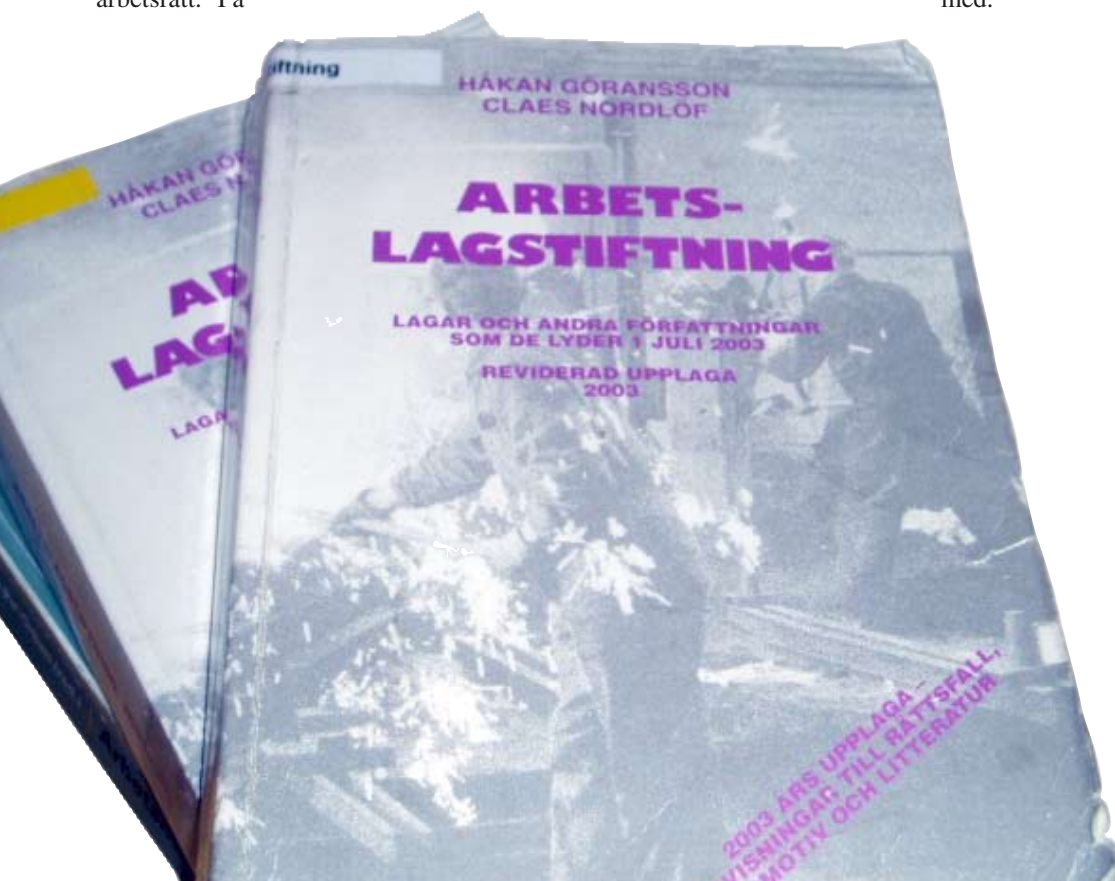
problem. Den materiella kunskapen kommer senare, lugnar oss Anders Holmqvist med.

Ronnie Eklund berättade att tidigare låg arbetsrätten mycket senare i utbildningen och var en del av vad som då var civilrätt D. Kursen var då mer djupgående, idag läser vi bara fyra veckor och kursen har kortats ner för att anpassas till termin 1. Möjligheten att läsa specialkurser i arbetsrätt finns dock för dem som vill öka sina kunskaper, och det är något som Stefan Flemström rekommenderar om man funderar på ett yrkesval inom arbetsrättens område. Han tipsar även om att söka praktik på en advokatbyrå eller en organisation som arbetar med arbetsrätt. På

Stockholms Universitet finns specialkursen arbetsrätt med EG-rättslig inriktning. Det kan också vara nyttigt att läsa någon kurs i affärsjuridik och i processrätt, eftersom dessa ämnen är nära besläktade med arbetsrätten. Sedan kan man också söka stipendium för att få skriva sin uppsats för någon advokatbyrå. Det var så Andreas Holmqvist hamnade på Gernandt & Danielsson. Eftersom yrket kan innebära många tvisteförhandlingar är självklart en tingstjänst en lärrik erfarenhet, men varken detta eller specialkurser är något som är avgörande för en anställning. De intervjuade var överens om att det ofta är tillfälligheter som avgör vad man som yrkesverksam jurist kommer att arbeta med.

Som arbetsrättsintresserad student hade jag fördomar om att en yrkeskarriär inom detta rättsområde enbart innebar tjänster som handläggare på fackliga organisationer. Men det visade sig att det finns mängder av olika arbetsplatser för jurister inom detta rättsområde, och framför allt på de stora advokatbyråerna. Är man dessutom intresserad av affärsjuridik kan detta vara en spännande nisch.

Helena Bergenheim



Varför Juristernas Bokhandel finns

Juristernas Bokhandel startades 1988 av studenter och lärare i samråd för att sätta prispress på kurslitteraturen. Vidare ville man ge juristerna en egen fullsorterad bokhandel i Juristernas hus. Bokhandeln drivs utan några som helst kommersiella intressen, tvärtom subventioneras bokhandeln med ca 1 miljon kronor per läsår.

Vi håller låga priser över lag och enligt en artikel i DN Konsument från augusti 1998 låg vi överlägset bäst till i jämförelse med våra konkurrenter. Vi försöker dessutom att lagerhålla alla böcker till alla kurser i den mån detta är möjligt. Det är vidare bara genom oss du kan handla Juridiska institutens kompendier samt våra egna kompendier med tentafrågor.

”Trots att Akademibokhandeln försöker hänga med nedåt kan man snabbt konstatera att studenterna raskt sparar 500 kronor första terminen på att välja Juristernas bokhandel.”

ur DN Konsument 31/8 1998

Har du inga pengar till kurslitteraturen just nu?

Använd i så fall vår fakturaservice. Mot en mindre avgift kan du handla mot faktura och betala via post eller bankgiro 30 dagar senare. Vi tar en kreditupplysning på dig och om allt ser bra ut får du ett kort som du visar upp vid varje köptillfälle. Du som haft konto tidigare behöver bara stämma av det med oss i butiken så får du också ett nytt kort som visas upp vid varje fakturaköp.

Under terminerna kan du också handla din kurslitteratur från vår nätbutik. Du kan få böckerna hemskickade eller hämta dem i butiken. Gå in på Juristernasbokhandel.nu

Välkommen!



Besöksadress

Frescativägen 18 (Juristernas Hus)

Postadress

Box 50094, 104 05 STOCKHOLM

Öppettider

mån - tors

fredagar

10.30-17.00

10.30-15.00

Telefon

butik

ang. fakturor

fax

www.juristernasbokhandel.nu

08 612 47 40

08 612 28 90

08 612 18 89



I början av juni 2005 kördes ett stort flyttlass från Ängelholm till Helsingborg. I lasset låg bland annat protokoll som jag skrivit från bevisupptagningar i det nu riksbekanta nordvästskånska kopplerimålet, där den huvudmisstänkte mannen kommer från Åstorp.

Jag var en av de tre sista tingsnotarier i Helsingborg som fick göra ett knappt halvår av notarietjänsten på kansliet i Ängelholm. År 2001 upphörde Ängelholm att vara en egen domsaga, och tingshuset blev istället ett lillebrorskansli inom Helsingborgs tingsrätt. Och nu spikas alltså tingshuset igen, sedan det beslutats att Helsingborgs tingsrätt skall utföra all rättskipning under ett tak.

För alla som arbetat på en tingsrätt i en storstad, i Helsingborg eller annorstädes, skulle tingshuset i Ängelholm bjuda på några ganska annorlunda upplevelser. Sekreterarstaben utgjordes av ett drygt

halvdussin kvinnor, nu i 50-60-årsåldern, som arbetat där i flera decennier och som alla bor i den lilla stan. De har sett sina barn och barnbarn, vilka hittade utan och innan i tingshuset, växa upp inom samma krets. Nu får dessa sekreterare ta pågatåget till jobbet fram till pensionen.

Sekreterare, notarier, fiskaler och rådmän åt och fikade varje dag tillsammans runt samma bord. Det lär vara ganska ovanligt.

I slutet av 70-talet hölls en av många beryktade fester på tingshuset i Ängelholm. Det var ett party med tema att klä ut sig till de gamla romarna, och skulle nog ha gjort den ansvarige för JF:s grisvolley en smula avundsjuk. Partyt kom i lokalpressen sedan man i flaggstången, istället för Sveriges flagga, hade hissat upp ett lakan som använts till utklädningsen! Förra rikspolischefen Holger Romanders brorson lär ha varit inblandad på något sätt. Lokaltidningen talade om "spritorgier" fast det faktiskt bara hade druckits vin. Lagmannen appellerade till överseende med vad som

av honom betraktades som ett studentikåst upptåg.

Den sista rättegången i Ängelholm rörde det lokalt uppmärksammade Hjärnarp-mordet, där en man blev skjuten i sin bostad med en gammaldags revolver mot tinningen. Den hann inte hållas färdigt i Ängelholm, så min notarietkollega fick ta med sig band och anteckningar till Helsingborg för huvudförhandlingens sista dagar.

En gammal man från Ängelholm ville lämna in sitt testamente till bevisning för framtida säkerhet. Jag sa åt honom att skynda sig före den 8 juni, ifall han inte vill behöva ta pågatåget till Helsingborg. Han dök aldrig upp.

De nya lokalerna i Helsingborg är väldigt moderna och flotta, och visst sparas en hel del administrations- och distributionsarbete nu när allt är i samma hus. Men något har också gått förlorat.

David Munck



Juridiska Föreningen vid
Stockholms Universitets tidning

Box 500 84
104 05 Stockholm

Tel: 08 - 15 69 71
Fax: 08 - 612 91 11
E-post: iusbararen@jf.su.se
Hemsida: www.jf.su.se

Chefredaktör:

Nahale Karimi

Andredaktör:

Isabella Frost Szabo

Art Director:

William Dahlheim

Medverkande:

Johanna Fernlund
Johannes Wickbom
Kim Renaas
Tomas Ekström
Vilhelmina Ranevad
Christina Kans
Kristina Simion
Björn Olof Bräutigam
Miriam Malmberg
Homan Hamze
Helena Bergenheim
Alexander Camitz
Isabella Frost Szabo
David Munck

Ansvarig utgivare:

Michael Mackiewicz

Tryckeri:

Katarina Tryck
Hammarby fabriks väg 31
120 33 Stockholm

Upplaga:

3500 ex.

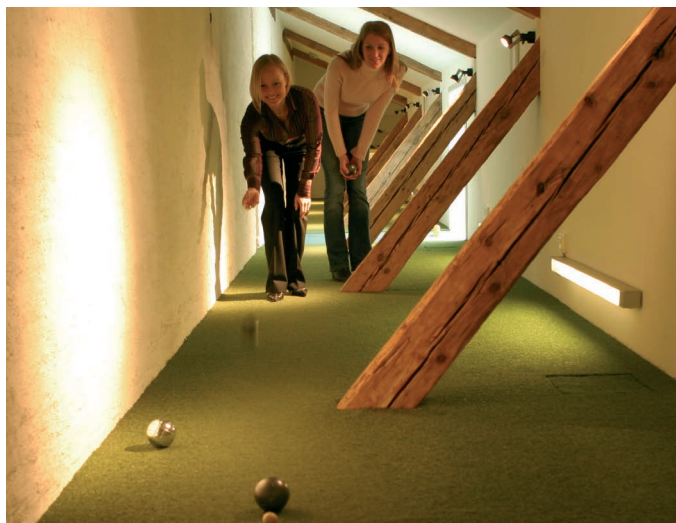
Tidningen är politiskt och religiöst
obunden. För signerade artiklar svarar
respektive författare. För ej beställt
material ansvaras ej. Alla texter lagras
digitalt.

Iusbäraren önskar ett stort grattis till...

Aabye-Nielsen Caroline
Af Bjur Maria
Afrasiabi Shiva
Ahlberg Frank
Ahlstedt Carlsson Anna
Alander Nina
Albansson Maria
Angermann Daniel
Bergholtz Angelica
Bergman Rikard
Björkman Andersson Annelie
Carling Eva
Cederberg Charlotta
Classon Sarah
Cumzelius Anna
Dowlati Adrian R
Ebbesen Kerstin
Erdös Anita
Eriksson Anna
Eriksson Daniel
Flodin Ingela
Frennessen Linn
Glimstedt Catherine
Grehgammal Ulrika
Gyllner Pierre
Haage Danielsson Johanna
Hagerman Christian
Hagsköld Petter
Hagwall Lisa
Hammarberg Anna-Katarina
Higvall Marie
Hildebrand Christina
Hildingsson Diana
Hisvåls Therese
Hjort Mikael
Hovland Pelle
Högsten Marthin
Insulander Daniel
Johansson Carina
Johansson Cecilia
Joo Anders
Jägenstedt Caroline
Jönsson Christoffer
Kangasvieri Tommy
Karlsson Jeanette
Karlstein Thomas
Kjerrström Fredrik
Klevenvall Carina
Kumlin Petra
Kvist Monicka

Leijonhielm Klara
Lidgren Anna
Lind Marcus
Lindblom Sara
Lindström Jenny
Littlejohn Jennie
Ljungsten Anna
Lundberg Jenny
Lundgren Nils
Lundström Anna
Magnusson Sara
Malmberg Ulrica
Meilink pontus
Mir Hashem Saeide
Munde Kristofer
Mörk Martin
Ndure Samba Johan Pablo
Nilsson Mattias
Nordenswan Gilbert
Nordin Annika
Norlin Ida
Norryd Sam
Ntenta Anna
Nylinder Jonas
Ohlsson Johanna
Olsson Brita
Onval Amanda
Orr Anna Maria
Palmhag Jan
Paulsson Job
Pettersson Ulrika
Reenaas Kim
Rejdemo Johanna
Remstam Maria
Rosenberg Pontus
Rosik Katarina
Segerheim Johanna
Sidbo Dan
Sjöström Elin
Skagerberg Helena
Skoog Paulina
Sundgren Peter
Svensson Björn
Söderholm Emilia
Söderlindh Hanna
Tanskanen Malin
Thorblad Johan
Tkatsenko Irina
Wangle Ulrika
Wilholm Hans
Wojtasik Michael
Zelic Tanja
Zytomierska Monika
Åberg Helene
Öhman Anna

RÄKNA med att sitta inne en stor del av *sommaren*



VARJE SOMMAR anställer vi på Mannheimer Swartling ett antal sommarnotarier som får testa sina juridiska färdigheter i praktiken.

Sex veckor på något av våra kontor i Stockholm, Göteborg, Malmö eller Helsingborg ger dig en inblick i vår vardag och får dig att växa snabbare som affärsjurist. Samtidigt som du kan knyta värdefulla kontakter.

För att praktisera hos oss måste du ha läst minst sex terminer juridik och ha bra betyg. Vi behöver din ansökan senast den 15 mars. Läs mer på www.mannheimerswartling.se/sommarpraktik.

Var inte orolig, får du en praktikplats hos oss lovar vi att släppa ut dig i god tid innan höstterminen startar.

www.mannheimerswartling.se/sommarpraktik

MANNHEIMER SWARTLING

ANSTÄLLNINGSAVTAL

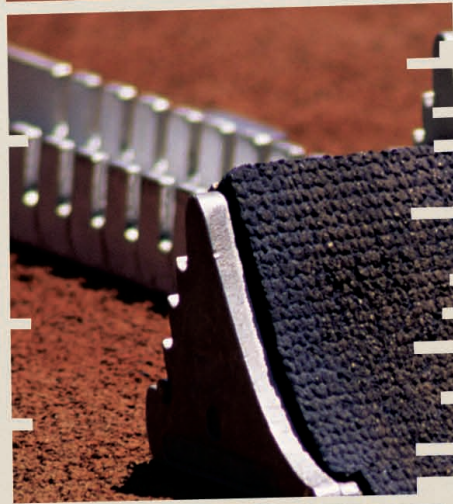
§ 1



§ 1:4



§ 1:1



§ 1:5



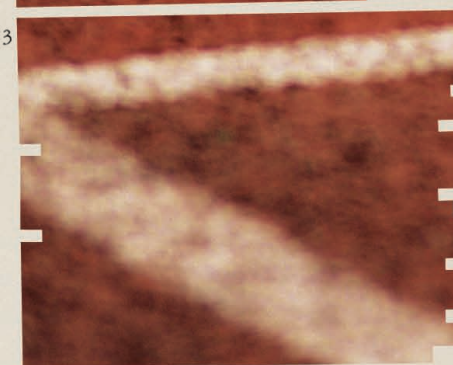
§ 1:2



§ 2



§ 1:3



§ 2:1

